

002. Pribicevi Kormányára
Hír 1929
Budapest

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JOZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZAMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETESI ARAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM.
1929 JANUÁR 5. SZOMBAT.

12 FILLÉR

A horvát pártvezérek a Jugoszláv állam teljes átszervezését követelték a királytól

Vagy lesz szabad Horvátország, vagy nem lesz Jugoszlávia sem, mondta Macsek

Belgrád, január 4. Két órai késésel ma délelőtt háromnegyed tizen egy órakor érkezett meg Zágrábról Belgrádba Macsek és Pribicevics, a paraszt-demokrata koalíció két vezetője. A belgrádi pályaudvaron a koalíció képviselőtagjain kívül nagyszámu közönség fogadta és ünnepelte a két politikust, akik közül Macsek egyenesen a királyi palotába hajtott, hogy Jankovics udvari miniszternek a király nevében küldött meghívására kihallgatáson jelenjék meg az uralkodónál.

A két ellenzéki vezérnél egy-egy detektív is jelentkezett, akik azt az utasítást kapták, hogy ajánlják fel szolgálataikat a két politikusnak. Macsek és Pribicevics azonban elküldték a detektíveket, mondván, hogy személyes biztonságukról mind párthíveik gondoskodnak.

Macsek dr kihallgatása után titkára közölte az újságírókkal, hogy az audienca 35 percig tartott és azon Macsek kifejtette, hogy a mostani államszervezés csak az államszervezés megváltoztatásával, az egyes országok állami, kulturális és történelmi érdekeinek megóvásával oldható meg. Horvátország külön tartománygyűlést és tartományi kormányt követel.

Belgrád, január 4. (Bécsi Távirati Iroda.) A király a délelőtt folyamán kihallgatáson fogadta dr Macseket, a horvát parasztpárt vezetőjét, aki átnyújtotta a királynak a demokratikus parasztpárti koalíció memorandumát, amely az állam átszervezését követeli. Ez az átszervezés annyit jelent, hogy teljesen autonóm tartományokat állítsanak fel a történelmi határok alapján, ezek önkormányzata egymástól teljesen független. A memorandum a demokratikus-parasztpárt vezetőségének azokra a határozataira támaszkodik, amelyeket legnagyobb részben Radics életében fogadtak el.

HIVATALOS JELENTÉS

Belgrád, január 4. A kihallgatásról a következő kommunikét adták ki:

Dr Macsek, a horvát parasztpárt elnöke ma délelőtt 11 órától 11.35 óráig volt kihallgatáson a királynál, aki őt igen szívélyesen fogadta. Macsek azt a nézetét fejtette ki a király előtt, hogy az államnak a krízisét nem lehet megoldani az állami berendezés teljes megváltoztatása nélkül, ennek pedig oly mó-

don kel történni, hogy visszaállítsanak az állami és kulturális történelmi individualitások tartományi üléseikkel és kormányaikkal együtt.

ZÁGRABBA HIVJÁK

A KIRÁLYT

Belgrád, január 4. A király Pribicevics ma délután 4 órakor fél óráig tartó kihallgatáson fogadta. Pribicevics a kihallgatás után nyilatkozott a sajtó számára és többek között kijelentette, hogy a jelenlegi krízis, amely nem kormányválság, hanem az állam krízise, csakis az alkotmány megváltoztatásával oldható meg. Ő a királynak azt ajánlotta, hogy az alkotmány reví-

zió a parasztpárti demokrata koalíciónak 1928. évi augusztus 1-én hozott határozata értelmében történjék. Javasolja tovább a királynak, hogy jöjjön Zágrábba és a krízis megoldását onnan intézze. A parasztpárti demokrata koalíció, — mondta még Pribicevics, meg fogja látni, hogy a mai kísérlet komoly-e vagy pedig csak manóver, mert amennyiben ismét a hármaskoalíció jutna kormányra, a parasztpárti demokrata koalíció más eszközökkel fogja harcát folytatni, arról pedig az európai közvélemény tudomást fog venni, mert ebben az esetben a szavakat tettek fogják követni. Végül közölte Pribicevics a hírlapírókkal, hogy holnapig Belgrádban marad.

Alternatív módon hirdetik meg a pályázatot a Csokonai színház bérletére

Lehet pályázni három éves bérletre, vagy pedig a színház átalakítással hosszabb időtartamra, esetleg az átalakítás a három év után is lehetséges. — Markovics Elemér és Fejér Ferenc követelték csak az átalakítással való kiírást, még a színház szünetelése árán is.

Debrecen város színházi bizottsága pénteken délután dr Vásáry István polgármester elnökelettel a Csokonai-színház bérbeadásának kérdésével és hatalmas vita után alternatív módon ír ki pályázatot a Csokonai-színház bérbevitelére.

Az előadói javaslat.

Dr Csűrös Ferenc, a színházi bizottság előadója ismertette a bizottsággal, hogy a színház jelenleg érvényben lévő szerződése 1929 augusztus végén lejár, gondoskodni kell tehát arról, hogy mi történjék a Csokonai-színházzal a jelenlegi szerződés lejáta után. A színházi bizottság, mikor legutóbb foglalkozott ezzel a kérdéssel, javaslatot tett a városi tanácsnak, hogy bizz meg a műszaki ügyosztályt, — ez éppen Freund Jenő bizottsági tag javaslata volt, — hogy a színházat alakítsák át, különösen tűzbiztonsági és férőhelyszaporítás szempontjából, továbbá dolgozzon ki egy átalakítási tervet a Bálint és Jánbor-féle átalakítási terv alapulvételével és végül mindezen munkákról költségvetést készítsen.

A műszaki ügyosztály a munkát

el is készítette és Borsos József műszaki tanácsnok beterjesztette a jelentését a városi tanácsnak, a tanács pedig újabb megtárgyalás és javaslatlétet végezt kiadta a színházi bizottságnak. Elsősorban tehát annak a tárgyalása áll előtűnk, hogy vajjon ez a terv, amely költségvetéssel is el van látva, — megfelelő-e és alkalmas-e a további intézkedések megtételének alapjául. — A műszaki tanácsos javaslata a következő:

A Bálint és Jánbor cég által készített tervek megfelelőek arra, hogy előzetes számításokat tegyünk a költségekre vonatkozólag, kivételre azonban még nem értett meg. Kardoss sziniszagató adatai szerint a színház férőhelyei a jelenleg a következők: Páholy van összesen 48, az átalakítás után lenne 87; ülőhely van 387, az átalakítás után lenne 578; állóhely van 320, az átalakítás után azonban állóhely nem lenne. A páholyokkal együtt — öt széket számítva egy páholyba — a színház nézőterének összes férőhelye most 947, az átalakítás után pedig 1013. — vagyis az átalakítás által 66 férőhely-többletet érne el a színház. — Ez számbeileg nem sokat jelent,

de a helyárakban előálló várható nagyobbodás figyelemreméltó.

A tervezett átalakítás az oldal előugrók, a két lépcsőház megszüntetéséből, két új karzatrészt építéséből, a földszinti ruhatár és oldal folyosó kibővítéséből, új emeleti páholsor-beosztásból, a nézőtér belsejének és tetőszerkezetének, továbbá a központi fűtésnek megújításából áll. Igy a kiállítás modernizálása bekövetkeznék, a kijáratok kellő szaporításáról gondoskodás nem történik, mert míg a jelenlegi állapotok szerint a földszintről első és második emeletről hat lépcsőházon, a harmadik emeletről négy lépcsőházon át lehet távozni, addig a tervezett átalakítás után még rosszabbodna a helyzet. Ezen átalakításnak hozzávetőleges költsége hétszáz ezer pengőt tesz ki. Miután azonban az elérendő cél a férőhelyszaporulat tekintetében az átalakítás folytán teljesen biztosított, és a városra újabb megterhelést jelentene, ennek a keresztülvitele nem állana a város érdekében, egyrészt mert a tűzbiztonsági szempontokat nem lehetne megoldani, másrészt az átalakítás költsége oly horribilisan magas, hogy a város közönségének

Macsek nyilatkozata.

Belgrád, jan. 4. Macsek, a horvát koalíció elnöke, a hírlapíróknak adott intervjújában az újonnan alakítandó kormánnyal szemben leszögezte a horvátság álláspontját. — Macsek megnyilatkozása óriási feltűnést váltott ki Belgrádban.

— Újólaj leszögezzük, — mondta Macsek — hogy Horvátországban minden horvát ember abszolút ur és szabad akar lenni, örökre. Ha pedig ez meg lesz, ugy a belgrádi veszedelmes klikk többé nem működhetik. Hangosan és értelmesen jelentem ki ezt, s aki ezeketán sem érti meg, ugy az bolond vagy számár. Mindent le kell rombolnunk, ami 1918 decembere óta épült és mindent ujra kell építenünk. — Teljes szabad rendelkezést kérünk Horvátországnak. Ha ezen az alapon történik valami, ugy jó; ha nem ezen, ugy a jelenlegi országhatárokat sem garantáljuk. Vagy lesz szabad Horvátország, vagy nem lesz Jugoszlávia sem! Határozzanak, amit akarnak, én ezt kiáltom: Eljen a horvát szabadság.

a városi házipénztár mai helyzetében fedezetet előteremteni nem lehet.

— Ennélfogva az én javaslatom az, — folytatta dr Csürös tanácsnok — hogy ezt az átalakítási tervet keresztülvitelre a városi tanácsnak ne méltóztassanak ajánlani; ehelyett más megoldási módokról kellene gondoskodni. — Ez a megoldás csak úgy vihető keresztül, hogy a város közönségének minél kevesebb megterhelésével járjon. A tanácsban ezt a kérdést már megtárgyaltuk és bizonyos vélemények szürodtek le. — Ezek alapján a következő javaslatot terjesztem a szinügyi bizottság elé:

A színházi bizottság megállapítja, hogy a Csokonai-színház átalakítására vonatkozó Bálint és Jámbor-féle átalakítási terv a célnak nem felel meg s amellet oly nagy költséget igényel, amelyet a város mai pénzügyi állapota mellett a közönség nem bírna meg. Ezért ennek az átalakítási tervnek a megvalósítását nem javasolja. Azonban, hogy a színháznak ugy tűzbiztonsági, mint férőhelyszaporítási szempontból szükséges átalakítását más módon biztosítani lehessen, a Csokonai-színház vállalatba adását, illetőleg a következő alternatív pályázat-hirdetést hozza javaslatba:

I. Hirdetessék pályázat a Csokonai-színház 3 évre való vállalatba adására és pedig azon az alapon, hogy a város fedezi a színház fűtési és világítási költségét (12 vagon koksz, s világítás 24 ezer kilowattnyira kontingentálva szini évadonként), fedezi továbbá a

városi színházi alkalmazottak fizetését, a tűzbiztosítás díját, elegendi a színház vigalmiadóját, készpénz szubvenciót nem ad, ellenben szabadkezet enged a szinigazgatónak a szintársulat összeállítását, a műsort és a helyárok megállapítását illetőleg.

II. Ugyanakkor hirdetessék pályázat a Csokonai-színháznak meg határozatlan időre való vállalatba adására azon az alapon, hogy a város fedezi a színház fűtési és világítási költségeit (12 vagon koksz és 24 kw. villanyra kontingentálva szini évadonként), fedezi továbbá a városi színház alkalmazottak fizetését, a tűzbiztosítási díjat, elegendi a vigalmiadót, készpénz-szubvenciót nem ad, ellenben szabadkezet enged a szinigazgatónak a szintársulat összeállítását, a műsort és a helyárok megállapítását illetőleg; viszont vállalatbevéő köteies a Csokonai-színház átalakítására vonatkozó tervet és költségvetést készíttetni, azt közgyűlési jóváhagyás után egy esztendőn belül megvalósítani. A pályázatban fel kell tüntetni, hogy ilyen feltételek mellett hány évig kívánja a színházat vállalatba venni az illető pályázó.

Javasolja továbbá a színházi bizottság, hogy az első alternatíva szerinti pályázat eredményessége esetén a városi tanács tegye meg az előkészítő intézkedéseket a színház megfelelő átalakítására, s e célból kérjen fel alkalmas szakembert az átalakítások elkészítésére, hogy a 3 évi vállalati idő után a színház átalakítása haladék nélkül keresztül vihető legyen.

Megindul a vita

Dr Vásáry István polgármester az előadó előterjesztéséhez hozzáteszi, hogy kisebb korrekciót kíván tenni, mert a pályázat hirdetésének nem ebben a két formájában, hanem három alternatívájában állapodtak meg és ez a harmadik alternatíva az, hogy:

lehet tenni pályázatot három évre és arra a bizonyos átalakítással kapcsolatos időtartamra együttesen.

Az előterjesztéshez elsőnek Markovics Elemér szól hozzá.

— A szinügyi bizottság olyan megoldást akart találni, amely a várost a súlyos színházi hozzájárulás alól mentesítse. A színházat át kell alakítani, mert a nagyobb befogadóképesség mellett a szinigazgató jobban megtalálhatja a szamitását. Az előadó javaslata ezt a kérdést nem oldja meg, mert a jelenlegi helyzetet akarja további 3 évre fentartani. Ugy kell megürdetni a pályázatot, hogy aki átalakítja a színházat, az bizonytalan időre, 10—15 esztendőre bérbé kapja a színházat.

— A jelenlegi állapot különben sem tartható fenn, mert a színház nagyon tűzveszélyes. Szerintem a pályázatot egyféleképpen kell meghirdetni, arra elég két hónapi határidő. Az ajánlattevő nyújtson be tervet, hogyan akarja kibővíteni a színházat.

Vásáry: Mójában van akármiknek jönni és építeni egy színházat.

Markovics: Nem lehet tudni, nem-e jön valaki, aki Debrecenben színházat akar építeni, mint ahogy jött Déri és Debrecenben akart ma-zumot építeni. A pályázatot így kell meghirdetni, hogy lássák, hogy a város komolyan foglalkozik a dologgal.

Vásáry: Nem lehet ide olyan javaslatot jönni, hogy várjunk egy

ajánlattevőt, aki színházat épít, vagy bővíti és annak bizonytalan időre adjuk oda a színházat. — Freund bizottsági tag ur vetette fel azt a gondolatot, hogy a szubvenciót amortizációs alapul véve bővítsük ki a színházat. Nem lehet azt hangoztatni, hogy Kardoss Géza személye rokonszenves és őt itt bárki is előnyben akarja részesíteni. Ha mi két hónapi tartamra hirdetjük meg a pályázatot, nem fogunk kapni pályázót és esetleg Kardoss másféle pályázik, akkor nem lesz pályázó. Nincs olyan szinigazgató, aki a város támogatása nélkül ma pályázzon. A pályázatot az idő rövidsége miatt is ki kell írni. Ha valaki az átalakítással jönne, én hajlandó vagyok már most öszre átadni a színházat.

Dr Freund Jenő: A polgármester korrigált javaslatát elfogadom.

Vásáry: Háromféleképpen lehet pályázni. Vagy három évre, vagy pedig a színház átalakításával, végül pedig úgy, hogy három évre bérbeadjuk és csak azután csináljuk meg az átalakítást.

Dr Freund Jenő: Mind a három lehetőséget kivételre ajánlom. A számítás komlyságára voltam figyelemmel a multkor, amikor azt mondtam, hogy tűzbiztonsági szempontból jó és anyagi szempontból kellő befogadó képességű színházra van szükség. Gondoskodni kell, hogy mindenképpen legyen igazgatónk, tehát a pályázat meghirdetésének három módját elfogadom.

Sebestyén Lajos arra mutatott rá, hogy a tervek elkészítése nagyon sok időt vesz igénybe, sokba is kerül és a pályázók nagyon sokféle tervvel jönnének ide. Mivel pedig ennek az elavult színháznak az átépítése semmiféle formában nem lehetséges, a legjobb megoldás vol-

na, amivel ugyis számolni kell, egy új színház építése, ami körülbelül kétmillió pengőbe kerülne.

Vásáry: Nincs köztünk senki, aki nem örülne annak, ha a városnak módjában állana kétmillió pengőért egy új színházat építeni.

Dr Fejér Ferenc: 30 évre oda kell adni.

Vásáry: Csak jöjjön valaki, ehez nem kell pályázat. Méltóztassanak hozzájárulni, hogy az említett feltételek mellett hirdessük meg a pályázatot. Ha ez nem hoz eredményt, akkor módunk lesz egységes átépítési terv alapján meghirdetni a pályázatot.

Markovics: Nem muszáj szeptemberben megnyitni a színházat, legfeljebb nem lesz egy évig állan-dó színház.

Vásáry: Azt én nem vállalom.

Markovics: Ha az új igazgató hozzáfog az átalakításhoz, akkor úgy is szünetelni fog a színház. Nem fog ártani, ha a fővárosi színházak opera, vagy prózai együttese fog vendégszerepelni.

Vásáry: Ki garantálja ezt? Máskor mindig a garanciát emlegetik.

Markovics: De csak a közigazgatásban.

Vásáry: Nem vagyok abban a helyzetben, hogy hozzájáruljak ahoz, hogy a jövő szezonban ne legyen színház. Nincs egyetlen ember Debrecenben, aki a várost nem akarná mentesíteni a szubvenció terhétől, csak legyen pályázó.

Markovics: A debreceni színház nagyon jó üzlet. Heltainak két színház is jól ment. Olyan műsort kell adni, ami becsődítse a közönséget. Nekem nem ellenszenves az igazgató személye, de soha annyi áldozatot nem hozott a színház, mint most.

Vásáry: Nem lehet ezt a kérdést a szimpatia szempontjából nézni. Szívesen számolok a színház szünetelésével, ha jön valaki, aki épít.

Markovics: A tanácsnak lett volna a feladata ezt a kérdést hamarabb előkészíteni.

Dr Csürös Ferenc: Már régen megjárt minden szakbizottságot.

Pesthy Pál elbucszott minisztertársaitól és kihallgatáson jelent meg a kormányzónál

Utódja az igazságügyminiszteri székben Zsitvay Tibor lesz.

Budapestről jelentik: A kormány tagjai penteken délelőtt a miniszterelnökségen Vass József miniszterelnökhelyettes elnöklésével minisztertanácsot tartotak. A tanácskozás előtt Pesthy Pál igazságügyminiszter tájékoztatta a kormány tagjait arról, hogy a föld-reform finanszírozására alakult in-terzet vezetését átveszi és így az igazságügyminiszteri székbe távo-zik.

Pesthy Pál nagyobb beszédet mondott, amelyben megköszönte minisztertársai eddigi jóindulatú támogatását s kiemelte, hogy minden tárca részéről a miniszteriumok közösen érintő kérdéseknél mindig a legteljesebb megértéssel találkozott. Kérte a minisztertársainak támogatását a jövőre is, amikor az ország mezőgazdasági szempontjából olyan nagy fontossággal bíró kérdés megoldása előtt állunk.

Vass József helyettes miniszterelnök szólalt fel ezután és meleg szavakkal emlékeztet meg a távozó miniszter érdemeiről.

Rámutatott arra a szeretetre, amely az igazságügyminiszter min-

Vásáry: Ha a márciusi pályázat nem lesz eredményes, mi lesz szeptemberben?

Markovics: Nekem nincs aggályom, hogy kapkodni fognak a debreceni színház után.

Vásáry: Nekem aggályaim vannak. Szóval azt méltóztatik javasolni, hogy a pályázónak kész tervvel és költségvetéssel kell jönni és a város ne támogassa semmiféle formában.

Markovics: A városnak legyen jogában a tervet és a költségvetést megvásárolni.

Dr Fejér: A legcélszerűbb volna a szerződést egy évre meghosszabbítani a jelenlegi igazgatóval, hogy az átépítést legyen idő előkészíteni.

Surgóth Jenő: Előbb új város-házat kellene építeni.

Vásáry: Most nincs semmiféle szerződés, csak közgyűlési határozatok vannak.

Dr Fejér: A jelenlegi helyzetet kel fentartani.

Vásáry: A készpénzt is?

Ary Lajos: Nincs rá fedezet.

Markovics: Fejér megadja. (Nagy derűtlenség.)

Dr Fejér: Hát hogy méltóztatnak gondolni, ha nincsen fedezet?

Vásáry: Csak azt adjuk, amit kontempláltunk. Nagyobb valószínűsége van annak, hogy ilyen feltételekkel lesz pályázó, mint annak, hogy valaki 700.000 pengő költséggel átépíti a színházat. Ugy is csak póthittel lehet megoldani a színház kérdését.

Dr Fejér: Tessék érintkezésbe lépni Kardossal.

Markovics: Ezt határozottan el-lenzem!

Szankay F. Béla: Gondoltuk.

Markovics: Tisztában vagyok a többség véleményével.

Vásáry: A többség viseli a fele-lősséget.

Még egy-két replika hangzott el, amely után dr Vásáry István polgármester szavazásra tette fel a kérdést és a bizottság nagy többsége a dr Vásáry István által módosított kiírási feltételeket fogadta el. Így tehát a Csokonai színházra alternatív módon írják ki a pályázatot.

den ténykedésében megnyilvánult és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a miniszteri székbe való távozása csak újabb fontos munkakör vállalását jelenti. Biztosította végül, hogy ennek a munkakörnek az ellátása közben mindig számíthat a kormány valamennyi tagjának jóakaratu támogatására.

Pesthy Pál egyébként még a minisztertanács előtt délelőtt 11 órákor kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzónál.

Az igazságügyminiszter kijelentette, hogy a kormányzó kihallgatáson részort-ügyekről referált.

Pesthy Pál csak a jövő héten válik meg tárcájától, hogy új pozícióját elfoglalja.

Az utód személye már kétségtelen. Zsitvay Tibor, a képviselőház elnöke az egyetlen jelölt.

Ugy az igazságügyminiszter felmentésére, mint az új miniszter ki-nevezésére vonatkozó kormányzói kéziratok a miniszterelnök előterjesztései után a jövő hét első napjaiban fognak a hivatalos lapban megjelenni.

Egy elzülött hentesmester kiakarta irtani a családját a Bercsényi uccában

Megjelent különváltan élő családjának lakásán és öt revolverlövést tett feleségére és mostohaleányára. — A golyók szerencsére súlyosabb sérülést nem okoztak.

A merénylő a legnagyobb nyugodtsággal készült a családirtásra és mikor fegyvere csütörtököt mondott, pipaszurkálóvalpiszkáta és újra lövöldözni kezdett

Tegnap délelőtt a Bercsényi uca 20. szám alatti házban véres családi dráma történt. Szücs István debreceni hentes négyszer rálőtt különváltan élő feleségére, — majd 16 esztendő mostohaleányára sőtöte rá a fegyvert.

A véres eszménynek előzményei néhány esztendőre nyulnak vissza. Nyolc esztendővel ezelőtt esküdt meg Szücs István feleségével. Egy-ideig boldogan éltek, de 3-4 év múlva a férj iszákoskodni kezdett. Kis vagyonukat eldorbézolta, természetesen üzletével nem sokat tördött és ezelőtt két esztendővel hentes üzletét el is adta. Ennek ára is ment a többi után.

Családi életük is áldozatul esett az alkoholnak. Szücs István nagyon sokszor részegen ment haza és számos esetben azzal fenyegette az asszonyt, aki szemrehányásokat tett neki, hogy meggyilkolja, ha nem hagy neki békét. Mivel Szücs Istvánné belátta, hogy az urát nem tudja leszoktatni az ivásról, 1928 januárjában elhagyta férjét s testvérbátyjához: Veress Józsefhez költözött, első férjétől származó leányával. Boldizsár Erzsébettel együtt. Az elhagyott lakásból Szücs István is elment Percses uca 5. szám alatt lakó édesanyjához.

A házastársak karácsonyig nem találkoztak. December elején Szücs István felkereste feleségét és kérte, térjen vissza hozzá. Az asszony kijelentette, hogy hajlandó erre, de csak azzal a feltétellel, ha felhagy az ivással és becsületesen dolgozni fog, mint régen. Emliat a békülésnek az lett a következménye, hogy összesztek és

Szücs István azzal fenyegette meg feleségét, hogy megöli őt és a leányát is, ha nem tér vissza.

Ez a békülési, illetőleg veszekedési jelenet egy héttel később megismétlődött. Szücs újra azzal fenyegette meg feleségét, hogy lelövi őt is, leányát is, ha vissza nem tér. A fenyegetéseket annyira komolyan vették, hogy a kaput állandóan bezárták.

Merő véletlenségből pénteken délután 11 óra tájban nyitva felejtették a kaput és Szücs István ugyanakkor meglátogatta családját. Csönösen ment be a kapun és egyenesen felesége lakása felé tartott. Az asszony a szobában volt és mikor meglátta férjét a konyhába lépni, maga is kijött a konyhába. Azonnal észrevette férjén, hogy az rendkívül feldult állapotban van, köszöntésére nem is válaszolt, hanem rákiáltott:

— Végetek van, nem éltek tovább, most leszámolok veletek!

Az asszony még mukkani sem tudott erre, a férj már előrántotta revolverét és mielőtt még felesége el tudott volna menekülni, lött. A golyó az asszony arcába furdott. Ez látva, hogy a férj még mindig

ráfogja a fegyvert, hasravágta magát és a konyhaajtó nyílásán hasoncsuszva kiment.

Most a szerencsétlen, fiatal lány került sorra. Ez eddig a konyhában levő ágyon ült és a borzalomtól kimeredt szemekkel nézte az előtte lejárású jelenetet. Amikor anyjának sikerült kimenekülnie,

a megdühödött férfi nekiugrott balkezelével meglökte a szalont a jobbkezelében levő revolverrel rálőtt. Az első golyó a hátát érte, amint vergődve igyekezett a férj kezei közül menekülni, a második lövés a felső lábszárába furdott, míg a harmadik lövés ismét hátát furta keresztül. A lány rettenetesen sikoltott és a férj, hogy végleg elnémita, homlokához szegte a revolvert és újra megnyomta a ravaszt.

Azonban a fegyver csütörtököt mondott és Szücs most már menekülni akart. Ki akart ugrani az ajtón, de már késő volt. Az ajtóban ott állt a lövések zajára elősiető rendőr.

Szücs István most már látta, hogy nem tud megmenekülni. Alázatosan a rendőr elé lépett:

— Biztos ur, megadom magamat! — jelentette ki esőndesen. Ugyanekkor ellökte magát még mindig füstölő revolverét. A kanálisba akarta dobni, de ez nem sikerült neki.

A rendőrnél nem volt bilincs. Zsebéből zsinagot vett ki és azzal hátul összekötözte a merénylő férj kezét, aki némán tűrte a műveletet. Közben a házbeliek értesítették az Árpád téren posztoló rendőrt: Cs. Nagy Istvánt és most már a

két rendőr megindult Szücs Istvánnal a rendőrség felé. Végig az uton óriási néptömeg kísérte őket.

Közvetlen a rendőrök elvonulása után a helyszínre érkeztek a mentők dr. Derekassy István főorvos és dr. Szentkirályi László beosztott orvos vezetésével és elsősegélyben részesítették a sérülteket. A megsérült asszonyt és leányát azután a mentőautón kiszállították a sebészeti klinikára.

A klinikán kezelés alá vették a sebesülteket. A Szücsné ért golyó a jobb arcon hatolt be és a szájon át távozott. Sérülése nem súlyos. — Nem életveszélyesek a leány sérülései sem. Eppen ezért, miután a sérültek sebeit alaposan kitisztították és bekötötték, a mentők vissza szállították őket a lakásukra.

Ezalatt Szücs István a rendőrökkel együtt megérkezett a rendőrségre. Az ügyet dr. Kubinyi Béla rendőrfogalmazónak osztották ki, aki rögtön ki is hallgatta a merénylőt. — Kihallgatása után elrendelték őrizetbevételét és lentalták a rendőrségi fogdába.

Látogatás a sebesülteknél.

Munkatársunk felkereste a családi tragédia áldozatait. — Szücs Istvánné arcán hatalmas kötés van, amelyen még árszivárog a vér. 16 éves leánya pedig a diványon fekszik és láthatólag lázas. — Szücs Istvánné előtt egy rendkívül szép 4-5 éves fiúcska áll, és simogatja édesanyja kezét:

— Fáj, mama? Nagyon fáj? — Szücs István kisfia, Mihálynak hívják. A kályha mellett egy másik gyerek hever, a 6 éves István, aki — mint a későbbiekben kide-

rül — megmentette édesanyja életét. — Szücs Istvánné idősebb gyermekei előző házasságából származtak, akiket nyilván ezért gyűlölt annyira Szücs István.

Vad és féktelen ember Szücs István.

Munkatársunk kérdéseire Szücs Istvánné elmondja, — akit minduntalan kíségetett leánya és a szobában lévő rokonság, ismerősök — hogy valóságos pokol volt az élete a részeges, züllött Szüccsel. Ivott, kártyázott, kuglizott. Egyszer meg esett, hogy 1.700.000 koronát — ami abban az időben, amikor az eset történt respektábilis összeg volt — egy délután folyamán elkuglizott. Amikor Szücsné elment érte, hogy hazahozza a koresmából, ahol ivott vagy kártyázott, számtalanszor megesett, hogy azzal fenyegette, hogy leüti a mérsárosbárdal.

— Vad és féktelen ember, nem lehet arra hatni semmivel. Ha valami nem tetszett neki, csak nekem jött és megvert. Amikor a lányom nagyobb lett, védeni akart, de csak azt érte el, hogy őt is megverte. Egyszer összevesztünk valamin. — Egyszerre felkapta a nehéz husvágó deszkát és

a fejemhez akarta vágni. A lányom megfogta a kezét, hogy ne bántson. Erre neki esett és fejbevágta, úgy hogy majdnem elvesztette az eszméletét és hetekig viselte a nyomát. Én alig tudtam kimenekülni a kezei közül.

— Egy másik alkalommal pedig csak az Isten őrzött, hogy nem dobtam hozzám egy súlyos kugligolyót, csak azért, mert kértem, hogy jöjjön haza és ne verje el a nehezen megszerzett pénzt hiábavalóságokra.

„Csak a pénzemért vett el...”

— Nem szerettem az kérem, mert ha szerettem volna, nem kellett volna szétválnunk. Akkor gondoskodtam volna a családjáról. Amikor feleségül mentem hozzá, volt egy kevés pénzem, amiből üzletet nyitottunk. De ez az ő kezén hamar elment. Hét évig éltünk együtt, pokol volt az életem. Most egy évvel ezelőtt hazaköltöztem.

— Ugy tett, mintha nem törődne velem, de ha megszorult pénz dolgában, idejött, hogy menjek hozzá vissza. Amikor kérdeztem, hogy miért: hogy többen koplaljunk? — azt felelte:

— Nem tudok egyedül élni. Már kerestem 100 pengőt... — Biztosan azt gondolta, hogy majd újra pénzt kap, mint régebben, a rokonaimtól. — Dehát ez hiru remény volt, mert én semmi körülmények között nem mentem volna vissza hozzá, hogy tovább verjen.

Hogyan történt a családi tragédia?

Ezután munkatársunk kérdéseire Szücs Istvánné elmondja, hogy hogyan folyt le a véres családi tragédia.

— A konyhában Ponyitzki Jánosné nevű asszony meledgett. Egyszerre kiszaladt. Kérdezem.

tabletták
a meghülés első jeleinél és reumatikus fájdalmaknál.

Minden gyógyszerárban kaphatók.

Házlebontás folytán, a szolid árakból
20% engedményben részesül
Frank Imre kalap, fehérnemű és aridivat üzletében. Piac-u. 43.
Az engedmény csak készpénzvásárlásnál érvényes.

A hónap elején
szerezze be
háj, szalonna és zsír
szükségletét, a le
friss husért pedig
naponta keresse fel
Bóde hentesüzleteit.
Kossu-h-u. 57. Tel. 9-54
Csapó-u. 10. Tel. 6-77

hogy mi történt, mire félve monddta:

— Itt van Szücs ur!
— En nagyon megijedtem és az első pillanatban arra gondoltam, hogy én is elmenekülök. De hirtelen eszembe jutott, hogy a lányom ben van a konyhában, s erre még is benyitottam.

— Részeg volt Szücs István?

„Na, most leszámolok veletek“.

— Szinjózan volt az, kérem. — Nem volt abban egy csepp ital sem. Már régen hangoztatta, hogy végez velem; nem részeg állapotban tette! Az is bizonyítja, hogy régen készült a merényletre, hogy

revolvert vett. — Amíg együtt laktunk vele, nem volt revolvere.

— Különbön látszott rajta, hogy átgondoltan és megfontoltan eszelezkedik. Bejött a konyhába, azután rendes hangon, egy esőpöppet sem kiabálva, ezt mondta:

— Na, most leszámolok veletek.

— Ezzel elővette a revolvert és rámlott. Csak két lövés után tudtam kiszabadulni a szobából.

— A kisfiam, István sirva és összetett kezekkel kérte az apját, hogy ne bántson, de ő félretolta. Ekkor a gyerek kinyitotta az ajtót, amelyen így kiemenekültem. Egészen biztos, hogy agyonlőtt volna a harmadik lövéssel, mert én ijedtemben és fájdalomamban azt sem tudtam, hogy mit csináljak, és nem tudtam volna kinyitni az ajtót.

Ezután Szücs Istvánné lánya, a 16 éves Boldizsár Erzsébet veszi át a szót:

Háromszor igazgatta meg Szücs István az elromlott revolvert.

— Amikor az édesanyám kiment, bezárta az ajtót és nekem jött. Megfogta a kezem és a revolverrel az arcomba akart löni. En természetesen sikoltoztam és nagynehezen sikerült is kitépni a kezem és elugrani előle.

— Az első lövés a konyha közepén érte a karomat.

Rendkívül megdöbbenő, hogy milyen hidegvérrel akarta megölni a mostohaleányát Szücs István. — Az első revolverlövés után a golyó a esőbe szorult.

Ekkor a legnagyobb hidegvérrel elővette a pipaszurkálóját és azzal igazította meg az akadózó revolvert. Azután lött. A vérző fiatal leány hangos sikollyal az ágyra zuhant. Szücs pedig nyugodtan újra célzott és löni akart, de a fegyvere újra esőtörtőket mondott. Megint a pipaszurkálóra került a sor. A második lövés a hátán találta Boldizsár Erzsébetet, a harmadik szintén.

Végre a harmadik revolverlövés után, amikor a fiatal leány már elvesztette eszméletét, végképen elromlott Szücs István fegyvere. — Ekkor leült a diványra és káromkodva mondotta:

„Mint egy kutyát, olyan hidegvérrel akarta felölni“.

— Hogy éppen most kellett elromolni ennek a vacaknak is! Megálljatok, még ezután jön a tánc! Mes kapjátok az igazit!

— Mint egy kutyát, olyan kegyetlenül és hidegvérrel akart megölni. — mondja sápadtan és az emlékektől magbarzoagva a fiatal leány.

Ezalatt Szücs Istvánné vérző arccal az utcára rohant, hogy se-

gítséget hozzon. A revolverlövés zaja kihallatszott az utcára. Az emberek ijedten tértek ki a véres asszony utjából, aki sikoltozva hívott segítségre mindenkit, akit csak meglátott. — Végre egy Viszlócki Imre nevű 21 éves fiatalember megszánta az izgalomtól félőrrülten segítséget kérő anyát, és befelé indult, hogy megfékezze a lövöldöző Szücs Istvánt. Az ajtó azonban zárva volt és nem tudott behatolni, mert

míg az ajtót betöri, Szücs István kényelmesen leülhetett volna.

Ekorra azonban a lakók rendőrt hívtak, aki beakart nyitni az ajtót; majd, amikor látta, hogy be van zárva, segítség után akart indulni, hogy feltörje. — De mikor Szücs István az üvegajtót át meglátta a rendőri egyenruhát, hirtelen lecsillapodott. Kinyitotta az ajtót és revolverét a rendőr felé

MILODIN

arckenőcs szappan, poudert használatával bámulatos eredményt ér el. Kérdezze kitünő hatásáról hölgyismerősét.

Amerikában és Magyarországon Törvényesen védve!!

Már 50 filléres téglékben is kapható.

Kérje és beszerezhető minden gyógyszerért drogéria és illatszertárban.

Főelárusító: Jeszenszky Andor
Debrecen, Kossuth ucca 1.

nyújtva, odalépett hozzá és így szólt:

— Biztos ur, megadom magam.

Ezután a rendőr bekisérte Szücsöt a rendőrségre, ahol letartóztatták.

A Mester uccai egyházzrész megalakulása

Megválasztották az egyházzrész tanácsosait.

Tegnap alakult meg a Mester uccai egyházzrész. Uray Sándor lelkész elnöklete alatt, ki vázolta azt a nagyszabású programot, melyet az egyház megvalósít. Szociális segélyezésekre a maga részéről Uray S. 50 pengőt adományozott. Megválasztották az egyházzrész új tanácsosait és a hölgybizottságot a következőképpen:

Balmazújvárosi utról: Kozák Ferenc birtokos, özv. Agárdy Gyuláné. Bethlen utcából: özv. Balogh Péterné birtokos, dr. Bányai József járásbíró, Salánky Ferenc városi hivatalnok, Vántsa Károly MAV intéző, vitéz Somogyi Rezső h. főszámvevő, Nagy Károly ny. min. tan., Fekete Gedeon ny. kuriai bíró, Bezerédi utcából: Nagy Sándor, Borz utcából: Soós Péter tanár, Bornyi Gyuláné, Beneze Mihály hírlapíró, Böszörményi ut: Rózsa Sándor koll. pénztárnok, Kémery Mikó Gyula, Harangi Endre, Bundi utca: Kurdi S. igazgató, dr. Orosz István városi aljegyző, id. Bakóczy János birtokos, Csapó utca: Ormósné Szilágyi Julia tanítónő, Csemete utca: Öry Sándor, Domokos Lajos utca: dr. Varga Lajos, dr. Szilvássy Zoltán, Borsos József műsz. tanácsos, Csigekegy utca: Szabó Mihály építész, Garai utca: Nagy József ny. tanár, Gohér utca: Héthy Imre ny. vasutas, Görbe utca dr. Csapó László törvényszéki bíró, Halastó utca: Böszörményi Sándor, Honvéd utca: dr. Balogh Sándor főisp. titkár, Palotay Lajosné, özv. Patay Árpádné, Kerékgyártó Béla tanító, dr. Pokoly József, Honvédtemető utca: Erdei József ny. postás, Hortobágyi utca: ifj. Kovács

Jánosné, Jókai utca: dr. Szeremley Iáné, Kardos Ferenc, Kardos Irén, dr. Nagy János, Kálmán utca: Deli József ny. vasutas, Kertész utca: Györi Lajos fogtechnikus, Kishégyesi ut: Szabó Gábor mérnök, Sebestyén Imre eséplőgéptulajdonos, Köntösgát: Ráthonyi Lajos igazg. tanító, Varga Sándor igazg. tanító, Mester utca: Burai Ferenc birtokos, Zöld László birtokos, dr. Batáry István gyógyszerész, Pásztor Sárika, Sónyák Miklós MAV s. írszt, Sinai Miklós utca: dr. Kun Sándor tanár, dr. Szücs László járásbíró, jegyző, Tanító utca: Varga József gazdálk. Töhötöm utca: Harangozó András kúműves, Téglavető: Kozma István fuv. olv. eln, Vendég utca: Vántsa Béla ny. főhadn., Kiss József nyug. MAV előjáró.

Póttagok: Balmazújvárosi ut: Tömösváry György, Mohácsi Bálint, Bethlen utca: dr. Szentpály Zsigmond, Bezeredy utca: Arany András mezőőr, Borz utca: Debreceni Ferenc, özv. Gombos Istvánné, Csemete utca: Ilyés Gábor főszámviszt, Cseres utca: Tóth András, Medgyesy Dániel, Domokos Lajos utca: dr. Varga Lajosné, Diófa utca: Kiss Lajos vonalmester, Garai utca: Jenői Szabó Miklós, Gohér utca: Nagy József szatós, Görbe utca: Kovács Józsefné, dr. Kovács Andor, Hajó utca: Juhász Géza tanár, Sütő Bálint ács, Szőőr József ip. isk. tanár, Honvéd utca: id. Szücs Lajos eszirn. m. Hortobágy utca: Erdei Imre, Jókai utca: Máté Miklós számvevő, Arany János birtokos, Kozák András bérliő, Kar utca: özv. Györfly Istvánné birt., Somogyi László Máv.

főmt. Mester utca: Lajter Gergely birtokos, Varga István eszirn., Fülöp László heentes, Poresin Sámuel, Szabó Mihály heentes, Pesti utca: Papp Ferenc eszirn., Ilyés Endre MAV mérn., Tóth Sándor tisztviselő, Vendég utca: Kudlik Imréné, Téglavető: Molnár István, Daku Mihály, Szabolcs utca: özv. Müller Györgyné, Köntösgát: Vargáné Haló Irén, Károly F. J. ut: Pankotai Józsa Iván, Vida MAV főint.

Hölgybizottság tagjai: özv. Bartók Györgyné, özv. Keeskes Jánosné, Mike Julia, özv. Szabó Józsefné, Öry Sándorné, özv. Tóth Istvánné, özv. Veres Sándorné, Kurdi Sándorné, Salánky Róza, Varga Klára, Nadasdi Józsefné, Szücs Ilona, özv. Balogh Eleménné, Somogyi Mária, Somogyi Etelka, Fridrik Gáborné, Kovács J.-né, Papp Károlyné, özv. Kovács Péterné, özv. Tóth Sándorné, özv. Tóth Andrásné, özv. Szabó Józsefné, Szakács Istvánné, Tóth Istvánné, özv. Papp Sándorné, Jenői Mihályné, Tar Imréné, Kerékgyártó B.-né, Ráthonyi L.-né, Molnár J.-né, Kardos Ferencné, Z. Szabó J.-né, Varga Erzsébet, Nimpher Lászlóné, Husz Lajosné, Patkós Róza.

Beiratkozás a debreceni egyetemre.

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem mind a négy (református hittudományi, jogi- és államtudományi, orvosi és bölcsészeti, nyelv- és történelem tudományi) karán a rendes beiratkozások az 1928-29. tanév második felére 1929. január hó 7-én kezdődnek és bezárólag 22-ig tartanak. Utólagos beiratkozási engedélyt január hó 23-tól január hó 27-ig az illetékes kari dékán, január hó 28-tól február 6-ig bezárólag az egyetem rectora adhat. Utólagos beiratkozásnak azonban a megállapított létszám keretén belül csak azokra nézve van helye, akik igazolt betegség miatt a rendes beiratkozási határidő alatt nem tudtak beiratkozni, vagy pedig: valamely más főiskolán azért nem voltak felvehetők, mert ott a létszám betelt. Utóbbi körülményt azonban az illető főiskolához beadott s a létszám betelte miatt fel nem vételt igazoló dékáni záradékkal ellátott eredeti körvény, vagy az illetékes kari dékán bizonyítványának becsatolásával tartoznak igazolni. Beiratkozni csak engedéllyel lehet. Beiratkozásért tehát mindenkinek folyamodnia kell. A beiratkozás iránti folyamodványt annak a karnak a dékánjához kell benyújtani, amely karban a folyamodó beiratkozni kíván. Bővebb részletek megtudhatók az egyetem rectori hivatalában.

Hus és zsiradék

valamint felvágottak, csemegeáruk lepelőnyősebben

Horváth Gábor

heentes és csemegeüzletében, Kossuth-u. 13. szerezhető be. Telefon 6-78.

Fióküzlet Csapó ucca 93. sz. hol kolbász 2 pengőtől kapható.

Három méteres hó Északmórvországnban.

Prágából jelentik: Északmórvországnban és a Kárpátokban óriási havazás volt. Az utakat három méteres hó borítja, ami szinte lehetetlené tesz minden közlekedést. A vonatok állva maradnak a pályákon, a hótól eltorlaszolva.

Róma, január 4. Az Alpok vidékéről hóviharakat jelentenek, amelyek a vasútvonalakon késéseket és a telefon és táviró összeköttetésekben zavarokat idéznek elő. — Szicíliából is heves viharokat jelentenek. Trientben az elmúlt éjszaka sűrű havazás közben villámlott és mennydörgött s jégeső esett.

Nagyértékű kéziratokat loptak el a kölni „Pressa” kiállításáról.

Mainz, január 4. A kölni „Pressa” kiállítása alkalmával eddig még fel nem derített körülmények között elűnt a mainzi városi könyvtár és a Gutenberg muzeuma tulajdonában levő hat igen értékes kézírásos mű. Az egyik kötet Gergely pápának 1225-ből származó elmékedését, Szt. Agostonnak egyik szent beszédét és Szt. Eutropius szenvedésének történetét foglalja magában. Valamennyi kötetben benne van a mainzi városi könyvtár német nyelvű kerek, vagy latin nyelvű ovális bélyegzője.

A MEGARADT TIBERIS HULLÁMAI A SZENT PÁL BAZILIKÁHOZ KÖZELEDNEK.

Rómából jelentik: A Tiberis folyó vizállása 14 méter 85 cm-re emelkedett, ami emberemlékezet óta nem fordult elő. — Tiberis-szigetét elöntötte a víz a közlekedést bárkakkal bonyolítja le. A hullámok Róma sík területére is elértek és a Szent Pál bazilikához közelednek. — Nomentána hídja mintha tenger közepén állana. Az áradásból csak a híd pillérei látszanak ki.

Husz munkással a folyóba zuhant egy teherautó s tizenötön meghaltak.

Brüsszel, január 4. Lütich közelében tegnap borzalmas autószerencsétlenség történt, amelynek tizenöt halálja van. Egy teherautó, amely a munkásokat vitte munkahelyükre, az Ourthe folyó mellett huzódó országúton a jeges úttesten lejtőre került és az autó lezuhant a folyóba. A teherautó bús utasa közül tizenöt elpusztult a mély és sebes folyóban és csupán ötven menekültek meg.

Beomlott egy épülő mozi tetőzete.

Bologna, jan. 4. A Kino Realeban, a város legújabb mozgófényképszínházában, mely most épült, de belső berendezésén és tetőzetén még dolgoztak, tegnap közvetlenül a mozielőadás megkezdése előtt nagy szerencsétlenség történt.

Négy munkás dolgozott a boltozatos tetőn, mikor észrevették, hogy a mennyezet meghasadt. Menekülésre már nem volt idejük, a tető beomlott és mind a négy munkást maga alá temette. Nagy szerencse, hogy nem mozielőadás közben szakadt le a mennyezet, mert akkor a katasztrófának végzetes következményei lettek volna.

A betemetett munkások közül hárman súlyosan megsebesültek, a negyedik csak könnyebben. A mozgószínház tulajdonosát letartóztatták, az építőmester megszökött Bolognából.

Üzentek-e a Mars-lakók?

Különös égi tűneményeket észleltek Franciaországban és azt beszélük, hogy a Mars-lakók üzenetéről van szó.

Páris, január 4. Az Auvergnebeli Rodes község lakói rendkívül szokatlan égi tűneményt figyeltek meg. Három egymás után következő időben, ugyanabban az időben, ugyanazt a pályát leíró, különös alakú és rendkívül nagy sebességgel haladó

fénylő test jelent meg az égboltozaton. A esetet jelentették rögtön a csillagvizsgáló intézetnek, ez azonban nem tudott semmi magyarázattal szolgálni és a község lakói abban a hiszemben vannak, hogy a Mars lakók üzenetét észlelték.

Kun Béla Csehországban járt

Prága, január 4. (Magyar Távirati Iroda). A Lidove Listy értesítése szerint Kún Béla közvetlenül az országos képviselőtestületi választások előtt, november hó 30-ika körül, Csehországban tartózkodott. Két napot Brűxben töltött, ahova Reichenbergből érkezett.

Brűxből Berlingen át Moszkvába jelentést küldött útja eredményéről, valamilyen bécsi igazgatónak. A Lidove Listy szerint Kún brűxi missziója kapcsolatban állott az országos képviselőtestületi választásokkal és politikai természetű volt.

Gyári robbanás Bécsben 4 halottal és 12 sebesülttel

Bécs, január 4. A Warehanovsky Eisler és Társa zománccéngyárban ma délután gázipalack felrobbanása következtében négy munkás meghalt, 12 könnyebben megsebesült. Az anyagi kár 53.000 schilling.

A robbanás, mint a szakértők közlik, sokkal súlyosabb következményekkel is járhatott volna, ha a gázok a gyárüzem berendezése következtében nem jutottak volna rögtön ki a szabadba.

Teljesen alsztruisztikus alapon oldják meg a földreform finanszírozását

Pesthy Pál nyilatkozata.

Budapestről jelentik: Pesthy Pál igazságügyminiszter ma nyilatkozott azokról a hírekről, amelyek a földbirtokreform pénzügyi finanszírozásának módjáról elterjedtek. Pesthy Pál kijelentette, hogy a felállítandó új szervezet egyetlen fillért sem von el rendeltetésétől, inkább jogi kérdésekkel foglalkozik és mindössze 30 embert foglalkoztat. Ő maga nem kap fizetést, hanem mint a finanszírozást végző négy altruista intézet igazgatósági tagja részesül jutalomban. Kijelentette Pesthy Pál még, hogy ezek az altruista intézetek nem kapnak jutalmat, hanem költségeiket számítják fel.

Mint lapunk más helyén már közöltük, Pesthy Pál utódja az igazságügyminiszteri székben Zsitvay Tibor, a képviselőház elnöke lesz, akinek helyét viszont Almássy László, az egységspárt elnöke tölti be. Pesthy Pál viszont elvállalja az egységspárt elnöki tisztségét.

Szegédnek és Debrecennek igazán nagy városná való tétele nemzeti érdek - mondotta a kultuszminiszter

Budapest, január 4. Klebelsberg Kunó gróf, vallás és közoktatásügyi miniszter az egységspárt helyiségében a szegedi kispolgári, városi és tanyai érdekképviseletek, népkörök és társulatok 110 tagu küldöttségét fogadta, akik üdvözölték őt, mint a város országgyűlési képviselőjét, az új-esztendő alkalmából. A küldöttség nevében Petrik Antal, ny. állam pénztári tanácsos szolt a kultuszminiszterhez, aki hosszabb beszédében köszönte meg az üdvözlést és felhívta a figyelmet arra, hogy össze kell fogni a megoldásra váró nagy kérdések keresztülvételére.

— Megerősödött bennem az a meggyőződés — mondotta a miniszter — hogy nem szabad a nemzetnek mindent egyetlen városra, Budapestre feltenni, hogy a nagy magyar Alföldnek legalább két metropolisra szüksége van, hogy Szeged és Debrecennek igazán nagy városná való tétele nagy nemzeti érdek.

Megerősödött bennem az a tudat, hogy az Alföldöt nem tudjuk felvirágoztatni, ha magán az Alföldön nem fejlődnek ki az Alföld szelle-

mében és szükségleteinek megfelelően azok a nagy városok, amelyek képesek lesznek jót tenni azt a nagy igazságtalanságot, amelyet a történelmi idők követtek el az Alföldön s amelynek utóhajtásait keservesen érzik ma népesedési, gazdasági és közművelődési téren.

Az orosz szovjet mesterkedése a Kellog paktummal.

Bukarest, január 4. Az itteni politikai körökben és a sajtóban nagy emóciót keltett a szovjet részéről Lengyelországnak a Kellog-paktum azonnali éltelbeléptetésére tett ajánlata. A kormánylapok megcáfolták azokat a tegnapi elterjedt híreket, mintha a szovjet Romániának is tett volna a lengyelhez hasonló ajánlatot. Hírek terjedtek el arról, hogy Lengyelország formálisan kötelezte magát Bukaresttel szemben, hogy az egyezményt addig nem köti meg, amíg a szovjet nem tesz Romániának is hasonló ajánlatot, mint aminőt Lengyelországnak tett.

Nem azt gyilkolta meg, akit akart.

A nyitramegyei Komját községben Szilveszter éjjelén két gyilkos merénylet történt, amelyek egyike halálos végű volt, míg a másik áldozata halála vívódik. A komjáti fogvasztási szövetkezetben Szilveszter estjén táncmulatságot rendeztek. A vendégek egy része kártyázással szórakozott, köztük Barát Antal földmives és Spacir Mihály vasutas. A játékban Barát vesztett. Összesüggött egyik barátjával, Dragun Józseffel, majd később mind a ketten lesbe állottak a kocsmára udvarán, hogy megvárják a nyertest. Néhány perc múlva ginyilt az ajtó és egy vasutasruhás ember lépett ki az éjszakába.

A következő pillanatban Barát élesre fent bicskájával a kilépő vasutas torakába szurt, majd egy jól irányzott döfést a szerencsétlen ember szívébe eresztett.

Amikor az áldozat véresen összeesett, a gyilkos Barát csak akkor vette észre, hogy nem azt gyilkolta meg, akit akart. A meggyilkolt azonos volt Hulala Imre 24 éves vasuti elömmunkással.

A komjáti falusi kocsmában, ahol a fiatalok szilvesztereztek, a mulatózó legények az egyik szolgálatot teljesítő cserdört szurkálták össze, akinek a sérülései életveszélyesek.

Robbanás egy fűszerüzletben.

Orosházáról jelentik: Szerdán délután fél tíz órakor hatalmas robbanás verte fel a Komlósi utca csendjét. A robbanás, amelynek nyomán nagy lángnyelvek törtek elő, az egyik üzlet ablakain, Pintér Imre fűszerkereskedésében történt. Az üzlethelyiségben a vastartályban tartott petroleum robbant fel a kályha melegétől. A robbanás idején a kereskedő üzlethelyiségben tartózkodott. A felesapó lárgok láttára az utcára futott, ahol a nagy izgalomtól összeesett.

A segítségére sietők újultán találták a lakásban a kereskedő feleségét is. A robbanás ereje oly nagy volt, hogy nemesak az üzlet utcai üvegablakát és ajtaját törte ki, hanem feltépte Pintérék lakásának ablakát is és a másik sobába nyíló ajtót az ajtófélfával együtt kivetette a falból.

A robbanás következtében támadt tűz lángborította a lakást is, ahol tüzet fogott a szobában álló gyermekkosci, amelyben Pintérék három éves kisgyermeké aludt. Az utcáról berohanó emberek megmentették a kisgyermeket, de akkor már a gyermek arca összeégett.

Ujabb letartóztatás a Tuka-ügyben.

Pozsony, január 4. Ma este letartóztatták Holényi Terézt, a pozsonyi nő- és gyermekvédő egyesület titkárnőjét, akit azzal gyanúsítanak, hogy részes Tuka képviselő ügyében.

Hogy közvetítette a kassai rádió-előfizető a magyar Hymnuszt.

Prága, január 4. A „Vecser” foglalkozik a magyar rádiószolgálat állítólagos „irredenta” propagandájával és ennek a propagandának egyik konkrét esetét említi meg. A lap szerint Kassán megtörtént, hogy egy rádióelőfizető ablakába állította fel a hangszórót, amikor Budapestén éppen a magyar Hymnuszt adták le. A Vecser a magyar rádióknak e példával illusztrált „arcatlansága” ellen a legélesebb rendszabályok éltelbeléptetését követeli.

Madridi jelentések szerint Spanyolország területén nagy hidegek vannak. Valencia és Catalonia kerületben több vonat a nyílt pályán vesztegel a nagy hó miatt. Leridában az Estagen-tó feléig befagyott, Madrid vidékén 18 fok hideg van.

25,000 kötetes kölcsönkönyvtárat teljesen ingyen használhatnak a „Debreczen” előfizetői

Az ingyenhasználati igazolványt előfizetőink a kiadóhivatalban bármikor átvehetik. — Minden igényt teljesen kielégít ez a könyvtár, mert mindenféle könyv megtalálható benne.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala újabb kedvezményt nyújt előfizetőinek, hogy ezáltal még szorosabban fűzze azokat a szájakat, melyek a lapot és az előfizetőt egymáshoz fűzik. Lapvállalatunk ez újabb tranzakcióját az a szándék hívta életre, hogy előfizetőinknek minél kényelmesebb módon lehetővé tegyük hatalmas, nagyarányú kölcsönkönyvtár igénybevételét.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala a lap debreczeni előfizetői számára teljesen díjtalanul és minden óvadék lefizetésének kényszere nélkül hozzáférhetővé teszi a Közművelődési Könyvtár óriási, 25.000 kötetes könyvanyagát.

Január hó 2-től kezdve ugyanis bármelyik debreczeni előfizetőnk igazolványt kap, mellyel beléphet a Közművelődési Könyvtárba és azt teljesen szabadon és díjtalanul, óvadék nélkül használhatja. — Az igazolványt a kiadóhivatal állítja ki az előfizető számára a kiadóhivatal helyiségeiben. József kir. herceg-utca 1. szám alatt, úgy a délelőtti, mint a délutáni órákban.

Ez az igazolvány az előfizetők számára jogot ad arra, hogy egész éven át minden különösebb beiratkozási processzus és óvadék letétel nélkül a Közművelődési Könyvtárt igénybe vehesse. A könyvtár tudvaleg a Déri-muzeumban van és délelőtti 10—1-ig és délután 4—7-ig áll a közönség és így a „Debreczen” előfizetői rendelkezésére.

A könyvtárban óriási könyvanyag található. Több mint 25.000 kötetben képviselve van a klasszikus irodalomtól kezdve a legújabb irodalom termékeig minden számottevő munka. Bőséges szépirodalmi anyagon kívül megtalálható és kölcsönözhető a tudományos és ismeretterjesztő könyvek egész sorozata, sőt rendelkezésre állnak a legújabb irodalmi munkák is, melyeket a könyvtár agilis igazgatósága a megjelenésük után nyomban beszerz. — Tájékoztató céljából különben az újonnan beszerzett könyvek címét állandóan közölni fogjuk.

Megjegyezzük, hogy előfizetőink nem kötelesek semmiféle más olyan kölcsönkönyvtárba

beiratkozni, hol díjat kell fizetni. Ez felesleges is, mert hiszen a Közművelődési Könyvtár minden igényt kielégít és a maga hatalmas könyvanyagában mindenféle könyv megtalálható.

Hisszük, hogy ezt az újabb kedvezményt előfizetőink szívesen fogadják és tömegesen fognak élni ezzel, mert hiszen számukra óriási kényelmet jelent az, hogy minden különösebb „jelentkezés” és „beiratkozás”, „óvadékletétel” nélkül tagjai lehetnek a város legnagyobb kölcsönkönyvtárának, ahol megtalálják egy a szórakoztató, mulató, mint minden más komoly tudományos, stb. munkát.

Tudna-e Debreczen önálló rádió műsort adni?

Az új 60 kw-os budapesti rádióadó állomás működése után, mint tudjuk, vita indult afelől, hogy melyik város kapja a régi 3 kw-os adó állomást. A jelölt városok között van Debreczen is.

Felmerült tehát az a kérdés, hogy ha megkapná is a város az adót, vajjon tudna-e önálló műsort közvetíteni? — Ehez a kérdéshez akarok én is hozzájárulni.

1927-ben a magyar rádió vezetősége megszavaztatta hallgatóit, a melynek eredménye nagyjában a következő:

Az első helyen a magyar nóták áll 24.596, utána a cigányzene 24.527, Istentisztelet 22.959, vigj-

ték 22.732, tudományos előadás 21.722, katonazene 21.529, könnyűzene 21.233, kabaré 20.167, színmű 19.946, operett 20.063, a rádió tanácsadója a „Mit üzen a rádió” 19.776, komoly zene 19.146, hírek, közgazdaság 18.900, szépirodalmi felolvasás 17.776 szavazattal. — Az opera 16.957 hallgatónak tetszik, míg 8888-at hidegen hagy. A rádió elméletével foglalkozók részére tartott „Rádió amatőr posta” 16.479 szavazatot kapott. A következő helyeken állnak: szülő hangverseny 16.429, sport tudósítás 15.426, meseóra 14.728, nyelvoktatás 14.721, kórusok 14.138 szavazattal.

Az utolsó helyen áll a jazz band. Tetszett 9437 hallgatónak, ezzel szemben nem tetszett 17.286 hallgatónak. Fejlesztését kérték 522-en — teljes kiirtását 7422-en.

Ha a szavazat eredményét tekintetbe vesszük, úgy hiszem, azt látjuk, hogy ezeket a számokat Debreczen is tudná adni. Cigány-banda van Debreczenben nem egy, istentiszteletet is lehet közvetíteni. A debreczeni egyetemi tanárok vállalnák a tudományos előadások tartását. Zenét szintén lehet adni. — Egyedül a jazz band-et nem tudná Debreczen közvetíteni, de amint a szavazatokból látjuk, erre nincs is szükség.

Még valamit. Téves az a felfogás, hogy a rádió a színháznak konkurense. Még pedig téves azért mert ma a revüké a siker. Ma a színházban nem hallani, hanem látni kell. — És én azt mondom, hogy ne féljen a debreczeni Csokonai-színház igazgatósága addig a rádiótól, míg olyan tagjai vannak, mint Ferenczy Marianne, U. Kovács Terus és Timár Ila (betűrendben). Ezért, ha megkapná Debreczen a rádió adót, helytelenül tenné a színház igazgatósága, ha nem engedné művészeit a mikrofon elé. Mert hiszen ha a művészek szerepelnének a rádióban, — még a színházba nem járók figyelmét is felkeltenék a színház iránt.

Az hiszem tehát, hogy találkozik véleményem a nagy közönséggel, mikor azt mondom, hogy egy ilyen város mint Debreczen, a melynek egyeteme, ragyogó tehetségű színészei, zenedéje van, tudna önálló műsort adni.

Még csak azt szeretném megjegyezni, amit már előttem igen sokan, hogy kisebb városokban, ahol kevesebb a rádiós mint Debreczenben, van rádió-club, ahol az amatőröknek tanácsot adnak. Tehát elérkezett az idő, hogy végre Debreczenben is megalakuljon a rádió-club.

Nagy Sándor.

Copyright by Vásárhelyi Lajos
New York, 1929.

DEKETE KASTELY DETEKTIVREGÉNY PARODIA

Írta:
VÁSÁRHELYI LAJOS.

IV. Fejezet.

JACK MÖDSZERE.

Amíg Jack láttávolba nem ért, addig pléhopofát öltött. Ugyanaz a hideg, semmin sem meglepődő kifejezést viselte, ami a rendőrfőnöknek úgy imponált. Csak mikor már a harmadik mellékcuccába ért, dörzsölte össze egy pillanatra a kezét.

— Nos öregem, eddig hibátlanul dolgoztál. Ma aztán igazán letetted a remeket. Végre a sok munka meghozta a maga gyümölcsét. — s egy szédületes karrier lépcsőjénél vagy. Igaz, hogy az előkészítés gyönyörű volt és ha ezt a negyvenezer frankot egyszerűen megtartod, nagyon esinos üzleti vállalkozást lehet belőle szerezni. De azt te nem fogod tenni öregem. A rendőrfőnök olyan pomposán viselte magát, hogy nem lehet eszerben hagyni. Különben is ez

a nekem való probléma. Szép dolog az ügynökösködés egy ügyes boynak — de a legszebb dolog a világon egy lapvállalat. No, de elmélkedésre még lesz időm. Minden percem drága — és sajnos, biztos kiindulási alapom nincsen. Egyáltalában szinte alap nélkül állok.

— Nos mindegy, tétlenül egy percig sem maradhatok.

Jack intett egy arra haladó bér autónak és egy bőröndözlethez hajtatott. Jobbnak gondolta, ha az áruházban egyelőre nem jelentkezik. Egy pompás, újrendszerű, közép nagyságú bőröndöt vásárolt. A kocsival tovább ment és egy nagyszabású készruha üzlet előtt kiszállt.

Élvezte a vásárlás örömét. Egy sötétkék ruhát, egy szmokingot és egy elegáns uccai ruhát vett. Régi vágya teljesült, mikor egy pompás kétoldalas új trenskót kabátot vásárolt. Három pár cipő, kalap, fehérnemű következett most. Izléses nyakkendőkötéltör vásárolhatott életében. Toiletteiknek luxusát is megengedte magának, majd a csomagokkal terhelt autó a Waldorf hotel elé gördült. Szobát nyitattatott magának, természetesen már az álnévén, s miután szobájában a bőröndben mindent a legnagyobb gondossággal elhelyezett, kisértél a szálló elé. Egy feyy verkereskedést keresett. Rövidesen talált is egyet. Pompás hatlövétű „Colt”-féle forgópisztolyt és egy kis miniatűr zseb-browningot vá-

sárolt. éles és vaktölténnyel látta el magát. Visszament a hotelbe. A portás alázatos testtartással adta át a részére érkezett gondosan lepecsételt levelet. A börtöket feltépte, majd meggyújtotta. A kért utlevél és az igazolvány belső zsebébe került.

— Félegy óra van, — állapította meg. — Ime, másfél óra alatt mennyi minden történt velem. — Hirtelen egy ötlete támadt; a kiviteltelhez iszonyu kedve volt. Egy új ruhát, fehérneműt, cipőt vett elő a bőröndből, majd becsengette a szobapincéért.

— Van maguknál gőzfürdő?
— Parancsára.
— Masször?
— Parancsára.
— Borbély?
— Rendelkezésére.
— Helyes! Hozza utánam a készített dolgokat.

Lesietett a gőzfürdőbe. Mint teljesen új, friss ember akart hozzá látni a feladatához. Hátrafért, kissé művészi hangot adott válasza el. Majd elmerült a gőzfürdő kellemes, meleg vizében. Nagyon szeretett uszkálni, de eddig kevés alkalma volt hozzá. Most fáradt, az utóbbi szorgalmas hetektől elgyötört teste egészen felfrissült. Vigan, jókedvűen feküdt a masször nadra és átengedte magát gondolatainak.

Detektívismereteit eddig rossz regényekből, de jobbára újságírói tevékenységből szerezte és így nem

sok saját maga szerzett tapasztalat állott rendelkezésére.

Azt azonban bizonyosra vette, hogy egy parányi elindulási pontot fog találni. Lassan, megfontoltan végiggondolta a külügyminiszter tragikus napjának programját. Tehát az első nyilvános hely, ahol a külügyminiszter aznap megjelent, egy bank volt.

Nagyot nyögött.

— Talán erősen masszirozom, uram?

— Nem, csak egész bátran és nyugodtan. Egy bank, — folytatta tovább a gondolatfonalat, — nem rossz támadási pont megfigyelésre. Mindenesetre a 400.000 frank szerepét sem szabad elhanyagolni. Itt azonban még nem volt nála a szerződés. Tehát innen tovább kísérte valaki egészen az amerikai követéségig. Támadási pont tehát csak a követségi épület után lehetséges, de akkor is azonnal autóval ment tovább.

A soffőr megbízható, különben is a külügyminiszter határozottan állítja, hogy a tárcáját kabátja belső zsebében helyezte el. Itt tehát lehet valami nyomról beszélni és még egy pont van. Amíg a miniszter a kapu előtt várakozott, elhaladt előtte egy ember, aki gyanúsán, mélyen köszönt. Ezen a nyomon azután igazán elindulhat, mindössze az szükséges, hogy a külügyminisztertől magától lehetőleg pontos személyleírást kapjon.

Miután kigondolta, hogy igazol-

Bucsuszó

Imaoka Dsuicsiro japán tudós,
a magyar nemzet lelkes barát-
jához.

Az újév alkalmából küldött szí-
vélyes üdvözlődetet hálásan szorít-
juk szívünkre. Bejelentett távozá-
sodat, bár szívünkben sajnáljuk,
mégis örvendezünk neki.

Hét évvel ezelőtt, amikor félvi-
lággal harcolva már kihullott ke-
zünkben a kard, amikor elbuktunk
a ránczuduló sorscsapások nagy
sulya alatt, mikor elleneink ítélő-
széket ültek felettünk, mikor a
pribékek és saját tetveink hada
már sirunkat ásta s a nemzet alél-
tan feküdt kétség s remény kö-
zött: — akkor te eljöttél nyugal-
mas otthonodból a nagy beteg
ágyához virrasztani, gondozni és
vigasztalni őt. Ez alatt a hét év
alatt, ha nem is volnánk testvé-
rek, tesvéreké lettünk.

Megismerted népünket és ellen-
ségeinket, multunkat és jelenün-
ket, erőneinket és büneinket. —
Megtanultad nyelvünket s közöt-
tünk nemcsak testvérekre, hanem
másik hazára is találtál.

S te mégis elmegy. Mi pedig ör-
vendezünk neki.

Igen, mert úgy látjuk, hogy hi-
ted szerint a beteg lábadozik, el-
hagyhatja ágyát, ápolóra nincs to-
vább szüksége s jövője már többé
nem bizonytalan. — Azért te, aki
hét éven keresztül a legnagyobb
esetben virrasztottál a beteg nem-
zet ágya mellett, most éppen oly
esetben távozol mellőle.

Utadon a gyógyuló nemzet há-
lája, fájó s örömkönyve kísér
majd mindenütt. Kívánjuk, hogy
azokat a szép terveket, amelyeket
magad elé tűztél, Isten segítségével
mielőbb valóra válthassad.

Most magunktól kérdezzük, mit
adjunk neked a hosszú utra? Még
anyánk készítette hamuba sült po-
gácsát sem adhatunk testvér, hi-
szén mi magyarok oly koldusok
lettünk, hogy hitünk és reményün-
kön kívül mindent elvesztettünk.

~~~~~

ványa segítségével ez lehetséges,
felvette vadonatúj ruháját, ragyo-
góan, frissen és bizakodóan beült
az étterembe, ahol a legfinomabb
ételekben óriási pusztítást vitt
véghez.

— Jóldeig nem ebédelhetek ilyen
kényelmesen és jóétvágyal, mint
most. — gondolta magában, miköz-
ben 15 frankos szivarra gyújtott.

Maga sem tudta, hogy milyen
igazat gondolt!

— Két és félórát már eltöltöttem
és ez a késlekedés nem hátrány. Ez
a beszerzés és felrissülés kellett.
Fizetett. Etlindult a külügyminisz-
terhez és utközben elgondolta a ter-
vet.

Senmi sem történik teljesen
nyom nélkül és remélte, hogy ne-
hány támaszpontot kap. A külügy-
miniszterhez beküldte a rendőr-
nök által kiállított igazolványát.
Egy perc múlva fogadták.

— Csak egy kért és két kér-
dest akarok excellenciádhoz intéz-
ni s azután nem tartóztatom. Sze-
retném látni kegyelmes uramnak
azt a kabátját, amiből az okmány
eltűnt.

A külügyminiszter cseppet
Mig a szolgálta behozta a kabátot,
mindketten hallgattak. A külügy-
miniszter kételkedve, kissé gúnyos
mosollyal tekintett Jackra, mind-
amellét nagyon kíváncsi volt.
Jack maga elé mélyedve, gondola-
taiba merült, látszólag egyáltalán
nem gyakorolt rá hatást a ha-
talmas ur.

De rendületlenül hiszünk Istenben
s az igazság erejében s ezen hi-
tünkben talán merithetsz magad-
nak is némi erőt a további munká-
hoz, mely bennünket az igazság
diadalához fog elvezetni.

Ha pedig egyszer azt halod, —
hogy türelmünk fonala elszakadt
s a bölcsesség utja helyett a tettek
mezejére léptünk, ha olvasó he-
lyett kardot ragadtunk kezünkbe,
ha büneinket erőneinkkel leg-
yőzve millió s millió magyar —
mint bosszualló Isten — dühörög-
ve ront a Kárpátok felé, — akkor
hagyd abba minden munkádat s
jőjj azonnal közénk, jőjj velünk
örömnapot ülni.

Ha aggódtál érettünk, zokogtál

Valósággal ostrom alá vette a közönség a Menetjegyirodát, ahol a vasárnapi Ady-émlékünnep jegyeit árulják

Révész Béla, Ascher Oszkár, Falk László, F. Farkas Rózi, Simon István
és Fáy Árpád az est közreműködői.

Vasárnap, Vízkereszt napján este 8
órákor a Zeneiskola hangversenyter-
mében tartják a debreceni magán-
tisztviselők nagyszabású Ady-émlék-
ünnepüket, amely műsorának gazdag-
ságát és tiszta erkölcsi színvonalát
tekintve, az ország legjelentékenyebb
irodalmi ünnepei sorában is az első
között lesz.

Révész Béla, a Miniatűrök nagyhírű
költője, Ady harcos fegyvertársa és
legtisztább szempontú életirója, már
közölte debreceni barátával, hogy
szombaton este érkezik, mivel vasár-
nap a magántisztviselők estjén kívül a
Munkásothoban is előadást tart azon
az ünnepélyen, amelyet tiszteletére
rendeznek. A magántisztviselők szem-
mírarium bizottsága kieszközölte,
hogy az Ady-émlékünnep Révész
rendkívüli érdekességű személyes em-
lékeit is megismertesse a debreceni kö-
zönséggel, amelynek kulturában hala-
dott széles rétegei kíváncsian várják az
Ady élete c. nagy mű szerzőjével való
személyes megismerkedés alkalmát.

Ascher Oszkár nemcsak Ady-verse-
ket fog előadni, hanem műsorába il-
lesztett néhány még olyan még kéz-
iratban levő prózát és verset is, ame-
lyeket Ady hívei még eddig nem is-
merhettek.

F. Farkas Rózi, a modern költők
debreceni hívatott megszólaltatója ez-
úttal az egyéniségéhez legközelebb
álló legszebb Ady-verseket fogja elmon-
dani.

Külön érdekessége lesz az estnek,
hogy azon bemutatkozik Falk László

mellettünk, jer ünnepelni is. Meg-
lásd, hogy fognak felgyullani a
Kárpátok koszorúinak örömtüzei,
Logy mosolyog újra rád az Adria
kék vize s a hü öreg Tiszának most
haragos zugása, hogy fog újra lá-
gyan csörgedezővé változni! —
Ugy-e eljössz majd velünk ünne-
pelni, velünk imádkozni? Jer, szí-
vesen látunk s minél hamarabb
visszavárunk. Addig is vidd ma-
gaddal testvéri üdvözlőnköt. —
Fény, dicsőség, hatalom és gazdag-
ság jutalmazza Nippon fiainak
hűségét továbbra is. Isten kísérjen
testvér minden jó utadon; testvér,
Isten veled!

Debrecen, 1929. január hó.
Szabó Barna.

zeneszerző is, akit eddig a debreceni
műpártoló közönség csak mint a jó
hangversenyek állandó látogatóját
ismert. Falk László néhány kivételes
szépségű Ady-dalát fogja Simon Ist-
ván, az előnyösen közismert debreceni
baritonénekes előadni s ezeknek a da-
lokhoz az előadása nemcsak személyes
érdekességükön fogva megemlésté-
méltó, hanem azért is, mert a debre-
ceni modern kultúrközönségnek eddigi
téves képzetét a modern zeneszerzés
mibenlétéről, kétségtelenül el fogják
oszlantni ezek a szerzemények, ame-
lyeknek közlékeny szépségei minden
bizonytal most már igazi híveket fog-
nak szerezni a modern zenei törekvé-
sek amaz előkelő irányának, amelyet
éppen Falk László költői vénája és
magas kulturája képviselnek.

Az irodalmi est bevezetőjét Fáy
Árpád, a magántisztviselők szemina-
riumának vezetője mondja, s aminél
értesülünk, Ady igazi híveinek tábo-
rába fogja a tízéves forduló jelentősé-
gét méltató szavait intézni.

Néhány jobb jegy még kapható a
Menetjegyiroda pénztáránál, valamint
az ünnep estjén a zeneiskolai pénztár-
nál. Az előjegyzett jegyeket a Menet-
jegyirodában szombat estig ki kell
váltani.

Legelőszár fest, tisztít

Weisz, Arany János-u. 9.
Gvász esetén tízenkét óra alatt fest.

TULZSUFOLT szövektárunkból január 2-31-ig

nagy leltári elárusítást

rendezünk.

Ezen idő alatt több ezer méter női és férfiruha és kabát szövet
feltűnő olcsó árban kerül eladásra.

Bosznay J. és Társa

KOSSUTH-UTCA 5. SZ.

Naptár helyett árendedményben adjuk az
Ujévi ajándékot.

Bethlen miniszterelnök válasza a „Debreceni Egységespárt” ujévi üdvözlésére

Megirtuk lapunk ujévi első szá-
mában, hogy a „Debreceni Egysé-
gespárt” megleghangú táviratban
üdvözölte gróf Bethlen István mi-
niszterelnököt, az évforduló alkal-
mából.

Az üdvözlő táviratra ma érke-
zett meg dr. Hadházy Zsigmond
főispánhoz a miniszterelnök kö-
vetkező tartalmú köszönő távirata:
„Méltóságos dr. Hadházy Zsig-
mond főispán urnak, Debrecen.

A Debreceni Egységespárt veze-
tősége és szervezetei nevében hoz-
zám intézett jóleső ujévi üdvözlé-
tet őszintén köszönöm s azt szív-
ből viszonzom méltóságod előtt, —
kérve, hogy jókívánataimat a párt
elnökei és szervezetei előtt tolmá-
csolni sziveskedjék.

Gróf Bethlen István,
m. kir. miniszterelnök.”

~~~~~

A bírák, ügyészek estélye

A debreceni bírói, ügyészi és bíró-
sági jegyzői kar tegnap este tartotta
az Arany Bika üvegtermében szokásos
évi táncmulatsággal egybekötött tár-
sasvacsoráját, amelyen Olchváry Zoltán
kir. ítélőtáblai elnök, Szirmay Ist-
ván kir. főügyész, dr. Kesserű Lajos
kir. törvényszéki, dr. Mező Sándor
kir. ügyészségi és Demjanovich Miklós
kir. járásbírói elnökök vezetésével
mellett a debreceni bírói ügyészi és
jegyzői kar tagjai családjukkal együtt
csaknem teljes számban vettek részt.
Megjelentek az estélyen a hadbírók
és a honvédugyészség tagjai is. A tár-
saság a legjobb hangulatban a hajnali
órákig volt együtt.

A megjelent hölgyek neveit a köve-
zőkben sikerült feljegyeznünk:

Olchváry Zoltáné, dr. Gorove La-
josné, dr. Gergics Károlyné, dr. Bor-
nemissza Károlyné, dr. Koháry Jó-
zsefné, Nagy Kálmáné, Kókay La-
josné, Lábos Béláné, dr. Balogh Ist-
vanné, Pavletits Béláné, Szabó József-
né, dr. Visky Sándorné, Kelemen Er-
nőné, Baróthy Zoltánné, dr. Oláh La-
josné, Wattay Józsefné, dr. Mező Sán-
dorné, dr. Kesserű Lajosné, dr. Tokay
Gyuláné, Almássy Lászlóné, dr. Pa-
polczy Gyuláné, dr. Tóth Jánosné,
Demjanovich Miklósné, Szögyény Gyul-
áné, Rézler Ervinné, dr. Szűcs László-
lóné, Szép Lászlóné, dr. Wéland Án-
dárné, dr. Kádár Istvánné, dr. Tóth
Kálmárné, Bugát Pálné.

Olchváry Ilonka, Gergics Edith, Ro-
binson Kata, Robinson Pöszl, Pavle-
tics Ella, Wattay Magdi, Trocsányi
Annie, Almássy Gabi, Almássy Iza,
Papolczy Kató, Rézler Magda, Szö-
gyény Pöszl, Tarday Anci, Oláh Klára.

Ne várjon

addig, amíg becsepeg az eső
a házába, hanem most ho-
zassa rendbe házának bá-
dogtetőzetét, vízelőfolyó eres-
csatornáit, hatványosan elké-
szíti és díjtalan költség-
vetést ad.

Fülöp Miklós

vízvezeték-szerelő és bádo-
gos mester Debreczen,
Csapó ucca 3. szám.
Telefon 9-17.

A hadirokkantak felülvizsgálatáról

Irt.: Dr. Dréhr Imre, államtitkár.

Az első nemzetgyűlésen a magyar királyi kormány előterjesztette a nem hivatasos állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik ellátásáról szóló törvényjavaslatot, minthogy azonban a nemzetgyűlés időtartama előbb telt le, mintsem e törvényjavaslat letárgyalható lett volna, nehogy e körülményből a nemzet kegyeletes hálájára érdemessé vált hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaikra hátrány hármojjék. A kormány 1922-ben a hadigondozottak ellátásáról rendeletileg intézkedett.

Az alaprendeletet és az ezt időközben kiegészítő és módosító kormányrendeletet az 1922. évi XVII. és az 1923. évi XXXII. tc. törvényerőre emelte.

Tehát, ha nem külön törvény intézkedett is a hadirokkantak ellátásáról, az említett két törvények értelmében a kormányrendeletek éppen oly hatályosak, mint bármely törvény.

A 1920-1922. ME sz. rendelet egy intézkedik, hogy a hadigondozottak ellátását három évenként újabb vizsgálat alá kell venni, amely vizsgálat alól kivételnek van helye abban az esetben, ha a rokkantellátásnak alapját olyan testi fogyatkozás, vagy betegség képezi, amely még idő múltával sem változik, vagy javulhat (pl. végtagok vagy szemek hiánya, látóképesség elvesztése, stb.)

A háromévenként történő felülvizsgálatnak egyik célja tehát az, hogy megállapítsa azokat az eseteket, amidőn a rokkant állapota javult, vagy rosszabbodott, tehát keresetképeségében változás állott elő s annak megfelelően a járadék emelése, vagy csökkentése, esetleg (ha a rokkant egészségét teljesen visszanyerte) teljes beszüntetése iránt intézkedni lehessen.

Ez újabb vizsgálatoknak, illetve általános igénymegállapításoknak másik célja az volt, hogy azok, akik valamely elháríthatatlan akadály következtében ellátási igényüket bejelenteni kellő időben nem tudták, ha igényük jogosságát egykoru katonai felülvizsgálati iratokkal vagy egyéb okmányokkal igazolni tudják, külön miniszteri engedély nélkül jelentkezessenek az ország területén működő igénymegállapító bizottság előtt.

A 1920-1925. ME sz. kormányrendelet a kivételes igénymegállapítás engedélyezését a népjóléti és munkaügyi miniszternek tartotta fenn, azonban ahhoz a feltételhez kötötte, hogy az csak akkor engedélyezhető, ha az igénylő létfenntartása a járadék elmaradása esetén veszélyeztetve volna, vagy ha a rokkant állapotának nagymérvű súlyosbodása igazolva van.

Ha az itt említett feltételek valamelyike nem forog fenn, a hadirokkant e minősége csak járadék (pénzbeli ellátási igény) nélkül állapítható meg.

Természetesen, határidőt kellett szabni arra, hogy azok a rokkantak, akik eddig még ellátásban nem részesültek, mely időpontig jelenthetik be ellátásra vonatkozó igényüket. Tíz évvel a háború befejezése után, egykoru katonai felülvizsgálati iratok, vagy egyéb hiteles katonai igazoló okmányok nélkül, még oly esetben sem lehet már megállapítani az okozati összefüggést a rokkantság és a katonai szolgálat közt, amidőn a rokkantságot megállapíthatóan lőfegyver általi sérülés idézte elő, mert vadászaton, véletlenül elcsúszott fegyver is okozhatta azt a

keresetképeség-csökkenést, amelyért az igénylő, most, az államtól, mint hadirokkant, próbál kárpótlást nyerni. Ehhez hasonló eset többször adódott már elő, nem szólván azoknak a nagy tömegéről, akik a háború után, tehát már a polgári életben szerzett belső betegségeiket igyekeztek hadi eredetűnek feltüntetni, hogy rokkantjára járó juttassanak.

A hadigondozottak harmadik általános felülvizsgálata október 15-én kezdődött s november 30-ával ért véget. Ennek kapcsán a népjóléti és munkaügyi miniszter nyomatékosan figyelmeztette az érdekelteket, hogy ez az utolsó alkalom az igények bejelentésére.

A felülvizsgálat eredményéhez képest állapíthatják majd meg a hadirokkantak, özvegyek és árvaik végleges létszámát s az ezután tartandó felülvizsgálatokon csak azok jelenhetnek meg, akiknek igénye már megállapítást nyert.

Az igénymegállapító bizottságok előtt majd minden olyan katonaviselt ember megjelent, aki úgy vélte, hogy betegsége, törődöttsége a katonai szolgálatnak a következménye.

Sok olyan eset fordult elő, amelyben az új igénylők minden kétséget kizárva, egykoru katonai felülvizsgálati iratokkal igazolták, hogy vég tagjaikat a harcra vesztették el s bár szegény emberek, akik a járadékra nagyon is rászorultak, eddig soha nem jelentkeztek. Az egyik példát — amint mondotta — azért, mert úgy gondolta, hogy oly csekély az az összeg, hogy nem érdemes érte fáradni. Most nagy esodálkozással vette tudomásul, hogy mint volt altiszt és 75 százalékos hadirokkant, havi 48 pengő ellátásban fog ezután részesülni.

Ezen és ezen jelentkeztek azonban, mindenféle belső bajjal és oly egyéb betegségekkel, melyek a hadi szolgálattal még távoli vonatkozásba sem hozhatók. Ezeket és olyanokat is, akiknek minden káros utókövetkezmény nélkül gyógyult harcra térő sérüléseik voltak, a hatóságok igen sok helyen — minthogy keresetképeségüket csökkentek találták — nem vizsgálták, hogy rokkantságuk hadiszolgálat következménye-e, vagy sem, keresetképeségük csökkenése megüti-e a törvényben meghatározott mértéket. — Hadirokkantakká nyilvánították. Számottevő lehet tehát azoknak a száma, akik egyáltalán nem jogosultak a rokkantjára járóra, de ez részükre mégis megállapított, vagy, akik magasabb járadékhoz juthattak, mint amilyen őket hadiszolgálatukkal okozati összefüggésbe hozható keresetképeség-csökkenésük alapján megillette volna.

Személyes tapasztalataink ezek a miniszterium kiküldötteinek, akik a felülvizsgálatok ideje alatt a bizottságok működését a helyszínen ellenőrizték. Ez volt az indító oka a 1920-1928 N. M. M. sz. rendelet kiadásának, amellyel a miniszter úgy intézkedett, hogy ne csak a 75 és 100 százalékban történt megállapításra vonatkozó ügyiratok terjesztésének fel a miniszteriumba felülvizsgálat végett, hanem minden új megállapítás is, hogy a miniszterium hadigondozási ügyosztályának szerfelett kicsiny létszáma, de az ügyeket alaposan ismerő és fáradságtalan gárdája, személyesen gyomlássa ki a buza között a konkolyt, az érdekes hadirokkantak között a közzéjük jó, vagy rosszszemüen befurakodni óhajto s ezáltal az ellátás javítását lehetetlenné tevő álhadi-rokkantakat.

Ez a gyomláló munka az óriási munkatömeg miatt még hónapokig el fog tartani és csak befejezése után lesz az eredmény számszerűleg áttekinthető és a hadirokkantak valószínű létszáma megállapítható.

Megrostálják tehát a hadirokkantak táborát, de senki, aki rokkantságát okozó sebesülését, vagy betegségét a harcra szerzte, nem fog elesni az öt megillető rokkantjára-déktől.

A Kollégiumi Diákszövetség első összejövetele

Régi diák hagyományok. — Pannónia coetus. — Csittvári krónika. — Alapítványok.

A Kollégiumi Diákszövetség, mint már jeleztük, e hó 2-án tartotta meg első meghitt, baráti összejövetelét az Angol Királynő kék termében. Az összejövetelen számosan jelentek meg az alma mater régi tanítványai közül, a társadalom minden rétegéből, élükön a szövetség elnökével, dr. Magoss György, ny. polgármesterrel, aki röviden kifejtve az összejövetel célját és jelentőségét, megnyitotta az összejövetelt és barátságos eszmecsere. — Először dr. Nagy János ügyvéd, az összejövetel rendezője, szövetségi titkár szólalt fel s annak megemlékezésével, hogy a kollégiumi internátus régi coetusai közül legnevezetesebb volt a Pannónia coetus, amelynek, annak idején dr. Magoss György szövetségi elnök is lakója volt, indítványozta, hogy a régi diák tradíciókhoz híven az összejöveteleket Pannónia coetus névvel foglalják és tartásuk össze, mely indítványt nagy lelkesedéssel fogadták s mindjárt ki is írták az asztalokra a Pannónia coetus nevet.

S. Szabó József igazgató, a szövetség ügyvezető elnöke megemlékezve a régi időkben a kollégiumi diákok között forgott kéziratok, titkos iratokról, amelyekben a történeti föl nem jegyzett nemzeti és kollégiumi események voltak följegyezve, amilyen volt egyebek között a Kollégiumban 1783. évben a helytartósági rendelettel kuttatott „Szent István költött levele” továbbá a Jókai „És mégis mozog a föld” című regényében leírt Csittvári krónika, indítványozta, hogy azokat a följegyzéseket, anekdotákat, amelyeket a szövetség tagjai részint saját, részint mások élményei után, tanárokról, kortársokról, diákéleti eseményekből, s diáknótákból, parquillusokból stb. összeszednek és az összejöveteleken előadnak. Csittvári krónika közös néven gyűjtse egybe és tartsa fenn az utókor számára a szövetség. Ezt az indítványt is közakarattal fogadták a megjelentek és rögtön meg is nyitották a Csittvári krónikát. Első darabja lenne ennek a Pannónia coetus által több éven át vezetett jegyzőkönyv. A coetusnak első jegyzője dr. Magoss György volt s a jegyzőkönyv igen érdekes adatokat örökített meg, a kollégiumi diákéletből. A jegyzőkönyvet, mint Baja Mihály lelkész előadta, régebben Rákost Viktor vitte el azzal a céllal, hogy egy készülő regényében annak adatait felhasználja. Ő azonban előbb meghalt, mintsem e regényt megírhatta volna. A jegyzőkönyv azonban hagyatékában maradt s ezt most özvegyétől óhajto visszaszerezni és a Csittvári krónikát megőrizni a szövetség. Második darabjával ajánlotta Jámhor Lajos tanító, a tanítóképzőintézet régi növendékei által szerkesztett s nála meglevő ifjusági lapot. Harmadik darabjával S. Szabó József, a gimnáziumi 30 esztendővel ezelőtti növendékeitől kiadott „Re-

mény” című diáklapot, amely ma már mint könyvatos, sokszorosítás, csak kevés egyennél van meg. Remélhetőleg mások is adományoznak efféleket.

Csobán Endre főlevéltárnok, a szövetség főtitkára, nagyon szellemes, sikerült és közderültéget keltő újévi versekkel szórakoztatta a szövetség tagjait. Nagy Samu ügyvéd a szegénytanulók segítségére s ezzel kapcsolatban a régi alapítványokat pótló újabb alapítványok tételére hívta fel a szövetség tagjainak a figyelmét. Ehhez Ormós Lajos tanító azt az indítványt fűzte, hogy célszerű lenne az érettségi összejövetel alkalmával az áldozatkész lelkek adományait egy egységes, nagy kollégiumi alapítványba összegyűjteni és nem évfolyamonként elforgácsolni. Ily módon egy hatalmas, nagy alapítványt lehetne a szövetség égisze alatt összegyűjteni. Ilyen beszélgetés és eszmecsere között folyt le az első összejövetel, amelyen még S. Szabó József felhozta, hogy a Kollégium hősi halottainak megfelelő emlékekkel való megörökítése végett beszállt a napokban Medgyessy Ferenc, országosan ismert, neves szobrász, a Kollégium egykori növendékével, — aki az emlék megkészítésére az alma mater iránti hálából és szeretetből, a legnagyobb szeretettel és ambícióval vállalkozott s idevonatkozólag a szövetségnek tervekét fog benyújtani. Főlemlítette egyebek között, hogy a református gimnázium előtti kis intim kertecske nagyon alkalmas lenne egy ilyen emlékmű elhelyezésére, amely ilyen módon a városnak is díszére szolgálna. A nagyon kellemes összejövetel 8 órakor ért véget. A legközelebbi összejövetel február hó első szerdáján, tehát február hó 6-án lesz, amelyet annak idején hírlapilag közöl az elnökség s gondoskodik, hogy ez az összejövetel is kedélyes és tanulságos legyen. A fő dolog az, hogy a szövetség tagjai értsék és érezzék meg, minél szélesebb körben az összejövetel jelentőségét a Kollégium volt növendékei között való összetartozandóságot. A Kollégium szellemének és hagyományainak ápolását és minél nagyobb számmal jelenjenek meg az összejöveteleken, társadalmi, osztály, hivatal s felekezeti különbség nélkül, mintahogy annak idején mindenkit különbség nélkül keblére ölelt az öreg alma mater.

Végül megemlítjük, hogy a tagok gyűjtése is még mindig folyamatban van. Az eddigi tagok névsorát, hogy annak alapján a gyűjtést tovább lehessen folytatni, a szövetség legközelebb kinyomatja és minden egyes tagnak megküldi. Az alapító tagok is folyvást növekednek. Legújabbban dr. Magoss György elnök 200 pengővel, dr. Balogh Béla törvényszéki tanácselnök 100 pengővel lépett az alapító tagok sorába. Vannak még fölajánlott, de eddig be nem fizetett alapító tag-

sági díjak is, amelyek remélhetőleg szintén mihamar befolyának és segítene a szövetséget szép és nagy céljában előmozdítani, ugyisint a rendes

tagsági díjak is, amelyek hasonlóképen napról-napra folynak be a szövetség pénztárába.

A Nagy István bűnügy tárgyalása

Budapest, jan. 4. A Nagy István féle bűnper mai tárgyalásán Lukács Tihamér, a Szász bankház volt vagyonfelügyelője azt vallotta, hogy hallott beszélni arról — hogy Nagy István osztózik a vagyonfelügyelői és szakértői díjakon. Az volt az impressziója, hogy Nagy István a bankház kis hitelezőivel szemben terrorisztikus hangot használt. Kirsch Agost dr ügyvédnek az volt az impressziója, hogy a bíró a kényszereregyezés ügyét minél előbb beakarja fejez-

ni és ezért őt beszélni sem engedte.

Hajdu Marcel ügyvéd elmondotta, hogy Nagy István elküldötte a hiteltelzőket, de akkor nem is volt az ügy tárgyaláson.

Eöttövényi Olivér törvényszéki bíró azt vallotta, hogy sokan panaszkodtak Nagy Istvánra, hogy terrorisztikusan bánik a felekkel. — Tagoss Béla dr. és Feuerstein Kálmán magántisztviselő vallomása után a tárgyalás folytatását hétfőre halasztotta a bíróság.

Izgalmas életmentés a Tiszán a zajló jégtáblák között

Szegedről írják: Ujév első estéjén a Magyar Szabók Egyesületének tagjai a tiszaparti Bagics Rozál-féle vendéglőben jöttek össze. A barátságosan folyó beszélgetést egy váratlan incidens zavarta meg. Egy felül tereu fiatalember rohant be az ajtón és lélekszakadva kiabálta: — Egy ember fuldoklik a Tiszában, segítsenek megmenteni!

Természetes, hogy aki ember a szobában volt, kifutott a Tiszapart-ra, ahol a sötétben észrevettek egy embert, aki a jéggel küzködve, eredménytelenül igyekezett partra vergődni.

Azonnal a mentőkért telefonáltak, de addig is megpróbálták segíteni a szerencsétlenen, de sikertelenül. — Megérkeztek a mentők, de ezek is tehetetlenek voltak, mert semmi eszközük sem volt, amit odanyújthattak volna.

A Tiszapartnak ezen a részén Bagics Rozál háza áll egyedül és sehonnan se tudtak mentőeszközt szerezni. Ekkor Bagics Rozál összeszedte az asztalterítőket, azokat halászmodorra összekötözte s ezt dobta a jégtáblába kapaszkodó fuldokló felé, aki nem merte a jégtáblát elereszteni, hanem fogai közé szorította az abroszkötelet, mire a partron állók egyesült erővel kivonszolták a jég közül, de mire partra ért, eszméletét veszítette. A mentők kórházba szállították, ahol eszméletre tért és kihallgatták. Kihallgatása során elmondta, hogy Ladies Lajosnak hívják, próbaesendőr. Most készült a vizsgákra, mivel azonban attól félt, hogy a vizsgán elbukik, elhatározta, hogy öngyilkos lesz. A hideg víz aztán alaposan lehűtötte. Segítségért kiabált s így menekült meg.

Mi lesz Erdélyi nagyösszegű biztosításával az ítélet után?

Egyik budapesti lap tegnapi számában azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy mit várhat Erdélyi Béla a gyilkossági pör ítéletétől?

A vita akörül forog, hogy bármint is végződik a pör, megkapja-e Erdélyi a tízezer dollárt vagy sem? Voltak, akik azt fejtették, hogy semmiképp sem kaphatja meg az összeget, már csak az ellene emelt vád miatt is, míg mások azt hangoztatták, hogy a biztosító vállalatnak fölmentés esetén mindenesetre fizetni kell. A bűnpör tárgyalása folyamán újra meg újra felvetődött ez a biztosítási kérdés, amely fontos momentuma volt a tárgyalás eseményeinek.

Az Erdélyi-ügyben — a gyilkossági vádra vonatkozólag — háromféle ítélet lehetséges: fölmentés, a teljes ártatlanság kimondásával, fölmentés bizonyítékok hiányában és elítélés gyilkosság bűntette miatt.

Egy biztosítási szakértő a következőket mondotta az első esetre vonatkozóan:

— A biztosítási összeg kifizetése végeredményben független a műnvtári eljárás minden eredményétől. Ha Erdélyit fölmentik, a biztosító intézet megindíthatja a polgári pert és előállhat új, a bűnpör folyamán föl nem tárt bizonyítékokkal. Annyi azonban bizonyos, hogy ekkor már a per megnyerésére kevés reménye lehet és akkor a biztosítási összeget ki kell fizetnie.

— És ha csak bizonyítékok hiányá-

ban történnék a fölmentés?

— Ez az eset a biztosítási jog szempontjából semmiben sem különbözik az elsőttől, bár itt talán valami kevésbé több esélye lehet a polgári perben a biztosító intézetnek.

— S az elítélés esetében?

— Itt viszont Erdélyi indíthat pert, — ha akarja. Nem valószínű, hogy a pert megindítja, mert természetesen semmi reménye sem lehet a polgári per megnyerésére.

— Végződik-e a polgári per olyan ítélettel is, amely redukálja a kifizetendő összeget?

— Ilyen ítélet semmiesetre sem várható: ha a biztosítónak fizetni kell, akkor a teljes összeget ki kell fizetnie. Kuriózusként még azt is megemlíthetem, hogy a biztosító vállalat a szerződés általános formája értelmében még a szándékos emberölés esetében és ha terhelő ítéletet hoznak is Erdélyire, fizetnie kell, ha akar s a per megindítására senki sem kötelezhető.

Ez az egyetlen eset, úgy hisszük, amire Erdélyi sem számít.

Mielőtt rád i ó t vásárolna, vagy rádióját megjavíttatná, keresse fel bizalommal a

Tiszántuli Rádió Laboratóriumot
Piac ucca 21 szám.

Házépítő kölcsönt a tisztviselőknek

A köztisztviselők körében mindinkább hangzik a sürgető kívánság, hogy illetékes helyen számukra házépítő kölcsönt biztosítsanak. Erre nézve Javornitzky Jenő, a Kansz főtitkára így nyilatkozott:

— A köztisztviselők lakbérpénze ma annyira minimális, hogy a szabadforgalomban levő házak lakbéréit nem tudják abból fedezni és a legtöbb esetben a magukéból kell pótolni. Epen ezért igen fontosnak tartanám, hogy a jövőben épülő állami házakban főként köztisztviselők jussanak lakáshoz! Ma nagy súlyt kell helyeznünk a nemzet jövőjére, már pedig annak egyik legfőbb feltétele a családalapítás. A nagy lakáshiány miatt azonban sokan meggondolják, hogy maguknak otthont alapítsanak lakás nélkül. Csak igen kevesen vannak, akik olyan lakáshoz tudnak jutni, ahol

az 1917-es alapbérnek megfelelő évi bért kell fizetni.

— Talán még az állami építkezéseknél is fontosabb volna, hogy tető alá juttassák a köztisztviselők megígért építési kölcsönét. Fontos volna, hogy kedvező feltételek mellett kölcsönhöz jussanak, mert hiszen soknak közülük már meg volna a beépítésre váró telkük. Már arra az ígéretre, hogy ilyen építési kölcsönről szó lehet, nem kevesebb, mint tízenöt ezer igénylő jelentkezett a KANSZ-nál.

— A régi, ugynévezett LAB-kölcsön kevésnek bizonyult, elfogyott s csak abban a mértékben adhatnak újabb kölcsönt, amilyen mértékben kisebb részlet visszafizetés történik a kölcsönvevők részéről. Ez pedig az igénylők számához viszonyítva igen kevés.

Nemesített vetőmag kiosztása

A földművelésügyi miniszter vetőmagakció keretében folyó év tavaszán is részesülnek 100 kat. holdon aluli birtokosok kedvezményes áru vetőmag bar. Kiosztásra kerül eredeti nemesített Hatvani sörárpá, Mesterházy árpá, Székács zab, Fleischmann-féle korai lófogó tengeri és Bánkúti tengeri, melyeknél a gazdák csak a budapesti tőzsdei középárat és a zsákokért darabonként 2.20 pengőt fizetnek, mert a nemesítői felárat és a fuvardíjat a földművelésügyi miniszteri tárca viseli.

A vetőmagvakra előleg fizetendő és pedig árpára métermázsánként 15 P, zabra és tengerire q-kint 14 P, mely összegek a jelerkezők befizetendőek.

Kiosztásra kerül még mintegy 30 százalékos árkedvezményel hazai fe-

hér bárcás ólomzárolt lóhere, fehér-bárcás ólomzárolt lucerna, homoki borsó, tavaszi bükköny és fehér gyöngybab.

A takarmánymagvakra fizetendő előleg összegek a következők: Lóherére q-kint 80 P, lucerrára q-kint 70 P, homoki borsóra q-kint 20 P, tavaszi bükkönyre q-kint 18 P, és fehér gyöngybabra q-kint 30 P, mely összegek a magvak árának mintegy 60 százalékát teszik.

Jelentkezéseket, kizárólag debreceni gazdák részéről, elfogad a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara (Debrecen, Hunyadi ucca 5. szám) és a Debreceni Gazdasági Egyesület (Debrecen, Piac ucca 61. szám).

A köztisztviselők arcképes igazolványának érvényesítése.

A belügyminiszter körrendeletet adott ki a közszolgálati alkalmazottak vasúti menetdíjkedvezményéről.

A rendelet szerint az arcképes igazolványokat a következő évre való érvényesítés céljából, 1929. január hó 31-ig kell benyújtani. Az arcképes igazolványokért járó térítmény évi összege 16 pengő. Az állam csak a családfele és felesége arcképes igazolványa után fizeti meg a térítést, míg a gyermekek igazolványa után a megtérítést — ha a kedvezményt igénybe óhajtja venni, — a családfő köteles megfizetni.

A közszolgálati alkalmazottak családladi pótlékban részesülő gyermekei részére nem csupán a rendes térítési díj mellett járó, egy évre szóló vasúti igazolványok igényelhetők, hanem a kizáróan a nyári hónapokra és pedig 1929. június hó 16-tól bezáróan szeptember hó 15-ig szóló érvénnyel, félárújegy váltására jogosító arcképes igazolványok is válthatók azzal a feltétellel, hogy az ilyen három hónapra érvényes igazolványok után az államvasútnak járó 4 pengő térítési összegből 2 pengőt az államkincstár, il-

letően az önkormányzati hatóságok, 2 pengőt pedig a szülők viselnek. A gyermekek részére a nyári hónapokra engedélyezett arcképes igazolványok kiadását az államvasúttal igazgatósága 1929. május közepén kezdi meg.

Öt jelölt a királyhelmecei kerületben

A közigazgatási bíróság ítélete folytán megüresedett királyhelmecei kerületben teljes erővel megindult a választási mozgalom. Láng Boldizsár, az egységes párt hivatalos jelöltje, rajta kívül még négy jelölt verseng a mandátumért. Felép Janka Károly ref. lelkész mint nem hivatalos egységspárti jelölt, azonkívül fellépnek dr Orosz Géza, Klein Károly és Fodor Lajos liberális, illetve demokrata programmal.

Rheuma, csúsz, köszvény
ellen legjobb a régen bevált híres
Király balzsam

1 üveg 2 P 40 I
Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferenc
Debrecen, Aranvevőszarvú gyógyszer-tárában (Sinház mellett.)

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

Szombat este, B) 14. bérletben: Szentivánéji álom.

Vasárnap délután fél 4-kor: Régi nyár.

Vasárnap este, bérletszünetben: Eltörött a hegedűm.

Hétfő, A) 15. bérlet: Remete esengettyűje. Vig-opera. Röpriz.

Kedd B) bérlet: Remete esengettyűje.

Szerda délután 3 órakor ifjúsági előadás: Szentivánéji álom. Mendelssohn kísérelő zenéjével.

Szerda este C) bérlet: Dolly. Operett. Röpriz.

Csütörtök délután 3 órakor, zóna-előadás: Szentivánéji álom.

Csütörtök este D) bérletben: Dolly. Péntek, bérletszünet, tisztviselő: Régi nyár.

Szombat, bérletszünet, Kovács Teréz és Kardoss Géza felléptével: Antonia.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

Ma, szombaton B) bérlet: Színre kerül Mendelssohn teljes kísérelő zenéjével, Shakespeare remekműve:

Szentivánéji álom

A színház igazgatósága tisztelettel kéri a n. é. közönséget, hogy a Szentivánéji álom mai B) bérletes előadásán is fél 8 óra előtt szíveskedjék elhelyezkedni, hogy a nyitány zavartalan élvezete biztosított legyen.

Holnap, vasárnap délután fél 4 órakor, mérsékelt árakkal: Régi nyár, a bemutató összes kiváló szereplőivel. Jegyváltás.

Holnap, vasárnap este bérletszünetben megismétlik az: Eltörött a hegedűm parádés előadását.

Hétfőn A) bérletben, kedden B) bérletben bemutatja az énekes együttes Maillart klasszikus vig-operái magaslatoikon járó nagy operettjét, a: Remete esengettyűje című művet, a főszerepekben Timár Ilia, Németh Ilia, Unger, Antók Ferenc, Szigeti Jenő felléptével. Remete főrendező ízzel, ambícióval rendezte a kiváló nagy operett előadását, melynek gyönyörű énekszámait Szathmáry karnagy vezényli. Jegyelővét.

Szerdán és csütörtökön a négy évvel ezelőtt sorozatos előadásokat megért nagysikerű Hirsch-operett: Dolly kerül felújításra.

A Dolly főszereplői: Timár Ilia, Ferenczy Marian, Halasiné, Tamás, Unger, Sugar, Szigeti Jenő.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a Dolly felújítása iránt! „Jöjj vissza esősök ifjú nyár” refrénű dalt Szigeti Jenő énekli. Siessen a Dolly előadására jegyét biztosítani.

Előkészületben: Szegény leányt nem lehet elvenni — Csapó Mária és Ferenczy Marian felléptével! Az előadás érdekessége Kardoss igazgató fellépése lesz, aki egy kiscigány jöjzű figuráját viszi a színpadra.

A mozgósínházak mai műsora:

„Meteorban” szombaton: „Puskin” nagy orosz dráma 9 felvonásban és „A kövérek klubja”. Előadások 6 és 8 órakor.

Meteorban vasárnap: „Éjjel 3-kor.” Modern bűnügyi dráma Anna O. Nilson és Francis Bushman főszereplésével és „Új repülők” (Hős egy éjszaka) Kötő vigjáték 7 felvonásban, Patsy Ruth Miller főszereplésével. — Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Apollo: A diktátor, 8 felvonásban és a Ritz szálló királynője, 7 felvonásban.

Vigszínház: Párduchercegnő, 8 felvonásban és Ha a hálókocsi mesélni tudna.

A Vigszínház tegnap esti műsora.

A Vigszínház mozgó tegnap két filmet mutatott be. Az egyik hat, a másik nyolc felvonásos. A kísérelő filmként szereplő „Ha a hálókocsi mesélni tudna” című filmről csak sablonos dolgokat lehetne mondani. A szokásos vigjáték, amely minden erejével burlleszk akar lenni.

A „sláger” film a „Párduchercegnő”. Élvezhető film lenne, ha nem volna meg ennek is az a hibája, mint a legtöbb „debreceni filmnek”, nevezetesen,

hogy a legizgalmasabb résznél elszakad a filmszalag. Végre hamar bekapcsolják valamivel lejjebb. Az ember lesi a felírást, amely éppen megmagyarázza az izgalmas részt. A film újra elszakad. A közönség kicsit zúg, egy két tüntető taps, de azután csend lesz, várják míg a gépész teljesíti operációs kötelességét. Aztán kicsit arrébb ugrik minden, felíratalanul az esemény, de hát így is megy.

Az a szomorú tény, hogy a közönség moziba vált jegyet és a gőzfürdőből jön ki, már nem a filmrendező és művészek hibája. Rossz a levegő a nézőtérben, semmi ventiláció nincs. Segíteni kellene ezeken a hibákon, mert az a közönség, mely megtölti a mozi, megérdemelne egy kis figyelmet.

A zenekedvelő közönség támogatásától függ a Máv. Filharmonikus Zenekar fennmaradása

A debreceni máv. filharmonikus zenekar intézőbizottsága Balás Károly máv. ügyvezető elnöke alatt december hó 30-án, délelőtti ülést tartott amelynek főtárgyai az 1927—28. évi szezon eredményeinek ismertetése és a zenekar további fenntartásával kapcsolatos teendők megbeszélése voltak. Az 1927—28. évi szezon pénzügyi szempontokból is eredményesnek mondható, mert 14.209 pengő kiadásal szemben 15.559 pengő bevétel folyt be, vagyis az évad 1350 pengő pénztári felesleggel zárult.

Rámutatott azonban az elnök arra, hogy a bevételek között a vasutaság adományai 5600 pengővel szerepelnek, amely összeg oly módon gyűlt össze, hogy a debreceni ügyvezetés összes személyzete, még a vonali pályőrök és állandó munkások is, mint a zenekar pártoló tagjai, havonta bizonyos összeget áldoztak fizetésükből. Ezenkívül a máv. igazgatósága is hozzájárult a zenekar fenntartásához 1000 pengő adománnyal. Így tehát a vasutárteret és a vasutaság áldozatkészségének köszönhető, hogy a zenekart fent lehetett tartani, mert enélkül a zenekar súlyos pénzügyi válságba került volna, miután a hangversenyek bevételei egyedül nem voltak elégségesek a kiadások fedezésére.

A vasutas személyzetnek ezt az áldozatkészségét ilyen mérvben azonban tartósan igénybevenni nem lehet, — mert nem lehet megkívánni, hogy Debrecenből távol lakó szegény altisztek és munkások, akik Debrecen kulturálatlanságával kapcsolatban nincsenek, évről-évre áldozatokat hozzanak a zenekar fenntartására. Ezért elkerülhetetlen, hogy a zenekar fenntartása biztosabb pénzügyi alapokra helyeztessék és ha ez nem sikerülne, úgy komolyan számolni kellene a zenekar feloszlásával.

Megemlékezzük még az elnöki jelentés a zenekar működésében a folyó évadban beállott kényszerű szünetelésről is, ami nagy részben szintén a bizonytalan anyagi helyzetre volt visszavezethető. A zenekar működésének szünetelés azonban Debrecen város zenekedvelő közönsége körében nagy megütközést váltott ki s a vezetőség állandó ostromnak volt kitéve a zenekar működésének folytatása érdekében. A vezetőség belátta azt, hogy egy — már hat év óta működő kulturális intézménynek anyagi erő hiánya miatt való megszüntetése nagyon szomorú fényt vetne Debrecen városára. Ezért, bár az anyagi nehézségek megszüntetése nem sikerült, saját felelősségére a zenekar működését újra megindította abban a reményben, hogy Debrecen város közönsége ezt a vállalkozást legalább is a január hó 15-ére kitűzött hangverseny tömeges látogatásával fogja honorálni s ezáltal új erőt ad a zenekar működésének folytatására. Ennek érdekében a közönséghez a helyi sajtó útján felhívást bocsátott ki s a jegyek árusítását megkezdte. Sajnos az eddigi eredmény még nem biztató, amennyiben a múlt évad bérleti közül is még igen sokan nem váltották ki a jegyeiket.

Bemutatta az elnöki jelentés a zenekar vagyontárának értékét, amely szerint a zenekari leltár értéke 8319 pengőt tesz ki. Ebben az értékben a beszerzett hangszerek 6375, az egyéb felszerelés 566 és a hangjegytár (139 mű) 1378 pengőt képviselnek. Ezt a vagyont a zenekar 6 évi működése alatt, tisztán a saját erejéből gyűjtötte össze.

Adminisztrációs költségekre az intézőbizottság az elnök javaslatára évente 100 pengőt engedélyezett.

Óreg akar lenni?

Akkor igyon reggel erős este gyengébb

Teát.

Ezt pedig vegye meg

ZSATKÓNÁL

Szent Anna és Batthyányi-u. sarok.

A zenekar intézőbizottsága a megüresedett bizottsági tagsági helyre a zenekar egyik lelkes, buzgó tagját, dr. Sebestyén Lipót ügyvédet választotta meg.

Végül az elnök rámutatott arra a nagy, önzetlen munkára és küzdelemre, amelyet a zenekar immár hatodik éve folytat Debrecen zenekulturájának fejlesztése érdekében és annak a meggyőződésnek adott kifejezést, hogy dacára a mutatkozó számos nehézségeknek, a zenekar tagjai látnak ki fognak tartani a célul kitűzött nem eszmék önzetlen szolgálata mellett abban a reményben, hogy Debrecen város közönsége ezt az áldozatzenekart iránt érzett szeretetével és pártfogásával lehetővé teszi a filharmonikus zenekar fennmaradását.

Vasárnap délelőtti revü-előadás lesz a színházban

Tegnap számunkban hírt adtunk már arról, hogy az Izraelita Nőegylet a szilveszteri mulatságon előadott pompás műsort, a nagy sikerre való tekintettel, meg fogja ismételni. A második előadás a Csokonai színházban lesz és ez a tény még emelni fogja az amúgy is fényes kiállítású előadás sikerét, amennyiben a színházban rendelkezésre álló technikai berendezés, reflektorok, színpalak, súlyesztők stb. lehetővé teszik, hogy a revüszereplő műsor technikai szempontból is tökéletes legyen. Az előadás vasárnap délelőtti fél 12 órakor lesz a Csokonai színházban. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos jegyekről előre gondoskodni jegyelőjegyzéseket elfogad a színház pénztára.

Polgári iskolai magánvizsgálatokra előkészítő tanfolyam a Fűvészkert utcában.

A ref. egyház miniszterileg engedélyezett polgári iskolai tanfolyamot tart fenn a Fűvészkert-utcai iskolában, tanköteles koron felüliek számára. A tanfolyamon tanárok készítik elő a hallgatókat a magánvizsgálatokra. Január hó 7-én nyílik meg a tanfolyam, amelyen az oktatás 5-től 8 óráig folyik, a szombat kivételével. A tanfolyam beosztása olyan, hogy egy és fél év alatt a polgári iskola mind a négy osztályáról tehetnek vizsgát a hallgatók; az első és második osztályról egyszerre és a többi osztályokról további fél-évenként. A vizsgálatok a kereskedő társulati Polgári Finiskolában vannak és a tanfolyam hallgatói ugyanitt még tandíjkezdményben is részesülnek.

Tankönyvekkel a hallgatókat esély kölcsön díj fejében a Tanfolyam látja el.

A tanfolyamon a Polgári Iskola minden osztályára folyik előkészítés és a hallgatók már júniusban vizsgát tehetnek.

Az előkészítés díja a hat hónapra, havonként előre fizetendő 16 (tizenhat) pengő, összesen 96 (kilencvenhat) pengő.

Beiratkozni lehet január 7-től naponta 6—8-ig.

Felhívjuk azonban a figyelmet arra, hogy csak olyanok jelentkezzenek, akiket komoly szándék vezet a polg. iskolai tanulmányok elvégzésére.

x Ismét kapható! Timon: Alkotmány és jogtörténet. Salánki: Ideg-és elmegyógyászat. Hány: Élet és korvegyan. Vámosy: Gyógyszertan. — Springer könyv és fozsaküzletben.

Január 13-án lesz az Ady Társaság Kassák-estje

A jövő vasárnap, január 13-án rendezi az Ady-Társaság Kassák Lajos debreceni szerzői estjét a Városi Zeneiskola hangversenytermében. A kiváló költő és regényíró, a legmodernebb irodalmi és művészeti áramlatok sok harcot vívott vezére ezúttal először jut személyes kontaktusba a debreceni közönséggel, amelynek legművelebb rétege már addig is az élő irodalom legnagyobbjai közé számította Kassák Lajost.

A mindenképpen jelentős irodalmi est műsorát maga Kassák állította össze, mégpedig oly módon, hogy a gazdag program klasszikus képet adjon az új törekvések minden fázisáról. A francia és német kollektivisták költői művei, valamint a néger primitív költészet legérdekesebb darabjai K. Simon Joláné, az ismert fővárosi előadóművésznőnek, az új irányú művészet egyik leghívatottabb tolmácsolójának az előadásában kerülnek bemutatásra.

Maga Kassák válogatta össze az est zenei anyagát is, mégpedig úgy, hogy a közönség ezen az estén az új művészeti szellem irodalmi produktumai mellett megismerkedjék az adekvát zenei törekvésekkel is. Kadosa Pál és Justus György kottái mindenestre a zenei élvezeteknek új területét tárják fel a közönség előtt.

Az Ady-Társaság Kassák-estjének részletes műsorát legközelebb közöljük.

Óriási érdeklődés előzi meg a Katholikus Figyelő irodalmi estjét

Mécs László már megérkezett Debrecenbe, Zadravecz püspök még ma, Laurisín Lajos holnap fog megérkezni.

Már csak egy nap választ el bennünket attól a nagyszabású irodalmi esttől, amelynek keretében Zadravecz I. püspök, Ferenczcs aya, az a jellegzetes magyar tehetség, akinek szónoki hírneve betölti az egész magyar glóbuszt, továbbá Mécs László, a kitűnő poéta és Laurisín Lajos énekművész állanak a közönség elé. Érthető, ha a társaságokban hetek óta beszédtema már ennek az együttesnek a szereplése könnyű megjósolni előre, hogy Debrecen kultúrkedvelő közönsége zsuföldig meg fogja tölni a Bika dísztermet.

Mécs László már tegnap délután öt órakor megérkezett Debrecenbe. Miskolcra jött, ahol hatalmas közönség előtt frenetikus sikerrel szerepelt. Az állomásnál Kovács Sándor, a Kath. Figyelő szerkesztője várta, akinek kíséretében a plébániára hajlatott. Ma, szombatot egész napot otthonában tölti a kiváló poéta és nem is fogad senkit, mert miskolci útján kissé megbalt s hangját kimélnie kell.

Zadravecz püspök ma, szombaton délután érkezik a pesti gyórssal s holnap főpapi misét celebrál a helybeli papság teljes segédletével. Vasárnapi lezárása elé igen nagy érdeklődéssel néz a közönség, kivált katonatiszti körökben várják nagy szeretettel.

Laurisín Lajos énekművész, a m. kir. Operaház művésze, vasárnap délután érkezik meg. Esztendőnk óta nem volt Debrecenben s kézenfekvő, hogy a debreceni publikum kíváncsian várja, a rádióból jól ismert nagyszerű tenorista szereplését.

A három kiváló szereplő mellett pódiumra lép a Szent László Dalegylet vegyeskara is, amely művészi teljesítmény szempontjából régen túlnőtt egy vidéki dalárda keretein. Kollwenz Rezső karnagy dirigálása mellett kétszer is énekel s örvenedetes, hogy

közönség már nagyon jól tudja, hogy ennek a dalárdának az énekei mindenkor művészi élményt jelent.

A Katholikus Figyelő irodalmi estjére jegyek Antalfynál és Springernél kaphatók, 1, 2, 3, 4 pengős árban. Páholyok a plébánián kaphatók.

Kik kaptak építkezési engedélyt december hóban

A városi műszaki ügyosztály az alábbi építkezési engedélyeket adta ki december hóban: Sárkány Mihály Bánk utca 109, 2 szoba, konyha. Orosz József kőműves. — Ifju Bujdosó András Doberdó utca 340, szoba, konyha, kamara. — Huszti András Jósika utca, szoba, konyha, kamara. — Szántori Albert Kurucz utca 1, szoba, konyha, kamara, 2 üzlet. — Tóth Lászlóné Király Ferenc utca 48, szoba, konyha, kamara. Kasza Gyula kőműves. — Horváth Gábor Kurucz utca 108, szoba, konyha, kamara. Király Sándor kőműves. — Özv. Sági Gyuláné Óvoda utca 6, szoba, kony-

ha, kamara. Mózsik Sándor kőműves. — Sziló Sándor Sárosi u. 6, szoba, konyha, kamara. Kiss Pál kőműves. — Pál Gábor Vasvári utca 13, sz. 2 szoba, konyha, kamara. Erdélyi József kőműves. — Özv. Rajeci Vilmosné Diófa utca 39, 2 szoba, előszoba, konyha, kamara. Matinszki Sándor kőműves. Szankó Gábor ács. — Özv. Czibere Gáborné Erdélyi u. 9, sz. szoba, konyha, kamara. — Keeskés Ferenc Márton Kálmán u. 7, sz. műhely, segéd-szoba. Juhász András kőműves. — Általános forg. bank. Piac 32, 2 szoba, konyha, kamara, alakítás. Popper Ferenc építész.

Részben valorizálta a Kuria a debreceni vízmű új berendezésének tervezési díját

Zarka Elemér műszaki tanácsos pere a város ellen.

Debrecen városa 1916 június havában megbizta Zarka Elemér műszaki tanácsost azzal, hogy Debrecen város vízművének új berendezésével kapcsolatos munkálatokat, illetőleg a tervek végzése el. A megállapodás szerint ezért a műszaki tanácsost 25.000 korona munkadíj illette meg, amelyből 10.000 korona az általános tervek elkészítése után lesz folyósítandó. — 1918 nyarán az általános tervek elkészültek és a tanácsos a 10.000 koronát föl is vette. Mikor a részletes tervek elkészítésére került volna a sor, a pénz értéke annyira romlott, hogy a műszaki tanácsos azokat a még hátralékos 15.000 koronáért elvégezni nem volt hajlandó és ezért kérte a várost, hogy ezt az összeget 150.000 koronára emelje föl. Ezt a kérelmet a város közgyűlése négy hónap múlva, 1922 január végén, teljesítette is és a 150.000 koronát megszavazta. — 1923 június havában a tanácsos újból levelet intézett a városhoz, hogy a 150.000 korona is kevés és kérte az összeg fölemelését. A város tanácsa kihatásba is helyezte a kérelem pártolását, mire a mérnök 1923 augusztus havában a részletes terveket át is adta. Ezek után a tanács 3 és fél millió koronát ajánlott fel a munkálat díjazására; a műszaki tanácsos azonban ezt nem fogadta el, hanem 10.000 aranyko-

rona munkadíjának megítélése iránt pert indított a város ellen.

Most tárgyalta az ügyet a Kuria Sereghy-tanácsa és ítéletében arra kötelezte a várost, hogy 15.000 korona tőkét és ezenfelül ez összegnek az 1916 júniusi zürichi jegyzés szerinti 60 százalékos értékkülönbötét fizesse meg. Az ítélet indokolása szerint az eredetileg megállapított munkadíj összege tárgyában a város és a műszaki tanácsos között csupán alkudozások folytak, végleges meg egyezés azonban nem történt; ezért a Kuria úgy találta, hogy a felajánlott 3 millió 500.000 koronával a tanácsos igényét kielégíteni nem lehet, hanem az eredetileg megállapított 15.000 korona munkadíját át kell értékelni. A valorizáció mértékét azonban a Kuria 60 százalékban állapította meg azért, mert a műszaki tanácsos a tervek elkészítésében késedelmes volt és így a koronaromlás egy részét ő is köteles viselni, meg ezenfelül azért, mert a terveket az előírt határidő után nyújtotta be, s így a város is csak jóval drágábban, magasabb munkabérek mellett tudta a vízműveket elkészíttetni, úgy hogy a várost is bizonyos hátrány érte a késedelemből. Ezért a Kuria a teljes valorizálást nem találta méltányosnak.

Közérdekű levelek

A színházi „karzat tröszt” rendezavarása.

Igen tisztelt Szerkesztő úr! Mély tisztelettel kérem, kegyeskedjék az alábbi pár soraimnak, mellyel — úgy hiszem — fontos szolgálatot tehetek b. lapjában helyet adni.

A múlt hetek egyik napján a „Debrecen”-ben egy közérdekű levél jelent meg, melynek írója — nagyon helyesen és igazságosan — a rendőrségtől kéri, hogy biztosítsa az előadások zavartalanosságát és élvezhetőségét. A jóízű közönség részéről a legnagyobb megértéssel találkozott az a levél és én is, mint vele teljesen egyérettő, kívánok itt egy néhány szót szólalni: ám továbbmenve, biztos adu-taim révén én egyenesen a rendőrség kezébe kívánom adni az orvoslás kezdő fonálát.

A napokban játszódott le egy jelenet a színház folyosóján: az egyik diák valami taronc kezéből vett ki egy igazolványfélért, melyet át is adott az egyik detektívnek. Ez az igazolvány „szabályszerű” kiállítás nyomtatvány, melyen elnök, pénztáros stb. is fel van tüntetve. Ez az igazolvány pedig arra való, hogy az a bizonyos „társaság”, melynek tagjai szerencsések ilyen igazolvánnyal élvezni a magasabb régiójú kulturát, az ú. n. tröszt szabályok alapján bizonyos illetmények lefizetése mellett szabályszerűen garázsdalkodhatnak a karzat területén: ünnepelhet, akit éppen a tröszt akar, zavaroghat akkor, amikor éppen a tröszt akarja. Mindenesetre érdemes volna ezzel a „társasággal” közelebbről is foglalkozni, hogy úgy mondjuk, kártyáiba belépüljenek. Mint ezen sorok írója értesült, ezek a tröszttagok a legválogottabb társaságból kerülnek ki, mégpedig olyanformán, hogy a legtöbbnek a rendőrséggel is volt baja és remélhetőleg lesz is. Mindenesetre figyelmet érdemelne már a „társaság” elnökével is foglalkozni, akit annakidején a szolnoki szegény alkalmával a rendőrség toloncoltatott haza. Egyébként pedig maga is állásnékül, de azért telik neki a fentjelzett nyomtatványok kinyomtatására. A rendőrségnek a hivatalosa most már, hogy ezt a trösztöt lehetetlenne tegye. Mert ez a társaság az, mely folyton zavarja az előadások tisztas menétét és a műértő, színházjáró közönségnek ingyen, de annál hosszantóbban szerzi a kellemetlen órákat. Ennek a kised játéknak éppen ideje, hogy véget vessen az illetékes hatóság, mert ha tovább is így megy, akkor ez a tröszt lassan még a színház felé nővi ki magát és izlésteleniségeivel nemcsak zavaró, de egyenesen rendbontó elemmé fajul.

Soraim közléséért vagyok szerkesztő úrnak köszönettel tisztelő híve

Egy régi színházlátogató.

— A Katholikus Népszövetség hitbuzgalmi szervezete, a Jézus Szíve szervezet szokásos havi ajtatosságát szombaton este 7 órakor tartja a Szent Anna uccai templomban.

TISZÁNTÚLI HÍRLAP R.-T. KÖNYVNYOMDAVÁLLALATA

KÉSZIT KÖNYVEKET, ÜZLETI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOKAT, FALRAGASZOKAT, MEGHÍVÓKAT, SZINLAPOKAT, LEVÉLPAPIROKAT, BORITEKÓKAT, SZÁMLÁKAT, SZÓRÓCÉDLAKAT, RÖPLAPOKAT STB.: ÖLCSÓN ÉS IZLÉSES KIVITELBEN.

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 1

A NAP HIREI

Kicsi cipők

Istenem mennyi, de mennyi kicsi, rongyos, kopott topánka kopog így telente az utcákon. Kicsi, rongyos leánykák, fiúcskák, kik az iskolák felé várognak, a gazdái ezeknek a cipőcskének. Közeli húsz esztendője már, hogy ezek a rongyos topánkák igazán nem ritka látványai a téli utcáknak. Kék lábacskák kandikálnak ki a lyukas cipőkből és a hideg szél átfúj a rongyokba takart vékony szőtrészeket. Kevés szomorúbb látvány van pedig a rongyos ruhájú, éhesarcú kis gyerekekénél. Én talán azért nem teszek soha gazdag ember, mert ha egyszer megútna a szerencse, akkor bizonyosan ezeknek a szegény, kicsi, rongyos gyermekeknek szabnék meleg, erős, tartós topánkákat. Mindig fázik az én lábam is, valahányszor ilyen rongyos gyermekket látok, aki sietős léptekkel szalad az iskolából, vagy az iskolába. Érzem a fázását minden dühvő, fázó, kicsi utcafiának. És ma feltelegített valamit. Cserepa községről olvastam, hogy ott nincsen rongyos, lyukas cipőjük. Milyen jó dolga, ha község állított fel cipőfőzőt, cipőjavító műhelyt az iskola mellett, hogy az elrongyolódott cipőcskéket mindjárt melegebben rendbehozhassák. Kélt enél szívesebben megoldása annak a nehéz és sürgető kérdésnek, mely lépten nyomon várja a megoldást éppen Debreczenben is, ahol se szeri, se száma a rosszul állított iskolás gyermekeknek, vagy az olyanoknak, akik cipő nélkül nem járhatnak iskolába, mert nincs cipőjük. Milyen jó dolga, ha Cserepa község példáját mintául község, minden város illetékmódon megoldaná. Mennyi, de mennyi nehéz sorsa szünne meg reggelente, mikor a szegény szülő átjárja bocsátva reggelként kicsi fiát, kicsi lányát az iskolába rongyos, lyukas topánkába, mikor pedig kint havas, lúcsos, sáros, hideg világ van, s a gyenge lábak fáznak, kékülnek, hogy még a kicsi szívek is dühögnek...

— Istentisztelet rend. vasárnap. 1929. január hó 6-án. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Kardos Lajos, délután 5 órakor Márki Kálmán. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Hegedűs Kálmán, délelőtt 11 órakor dr. Révész Imre, délután 5 órakor Bagdy Dániel. — Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután 5 órakor Madar Zoltán. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 2 órakor Kovács Jenő. — Ispótfly templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Nagy István. — Homok kertben délelőtt 10 órakor Siposs Imre. — Nyilastelepen délután 3 órakor Papp Gábor. — Csapókerthben délután fél 3 órakor Gerda Sándor. — Nyúlás barakban délelőtt 10 órakor Kovács L. Szilárd.

— Unitárius istentisztelet. Vasárnap január hó 6-án, délelőtt 10 órakor a Hatvan ucai unitárius templomban dr. Csiki Gábor budapesti missziói lelkész prédikál. 11 órakor a gondnoki hivatalban presbiteri ülés lesz.

— Levente-istentisztelet lesz a Nagytemplomban, vasárnap délelőtt egy-egyed 1 órakor. Prédikál Mezei Béla lelkész.

— Házasság. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságot jelentették be: Milotay Béla—Gallik Teréz.

Szénné égett egy babonás öregasszony, aki minden újkor szesszel szokta lemosni magáról az ó-esztendő bűneit és tévedéseit

Brassóból jelentik: Az újévi népszokások és babonák, mint a pogány mitológia valamennyi más csökevénye, sűrűn vezetnek tragikus következményekhez. Elég e tekintetben arra a sok falusi és kisvárosi esetre utalnunk, amelyek évről-évre előfordulnak a Luca-székekkel és hasonló nagy és kiskarácsonyi boszorkányos hagyományokkal kapcsolatban.

A 63 éves Dick Leontina asszony is, aki régóta magánosan élt Weisz M. u. 10. szám alatti lakásában, ilyen babonás hiédelemnek lett az áldozata, újév napjának hajnalán.

A matróna már évtizedek óta annak a szokásnak hódolt, hogy minden újév napján denaturált szesszel mosta le magát.

Ezzel a folyadékkal nemcsak az ó-esztendő minden mocskát mosta le a

testéről és frissítette fel magát újra, hanem belső megtisztulását is jelképezni akarta. Ennek a hitének hála az öregasszony számos újévnek indult neki, új erővel és bizalommal, az idén azonban végzetessé vált ránézve ez a szimbólum mosakodás. Ugyanis mosakodás közben véletlenül olyan közel került a petróleumlámpához, hogy

a denaturált szesz tüzet fogott, lángallobbant s minthogy senki sem mehetett segítségére, a szerencsétlen öregasszony szénné égett.

A vizsgálat megállapította, hogy bűntény nem foroghat fenn s így a holttestet az ügyészség engedélyével átadták Bisenberger Ernőnek, az öreg asszony egyetlen rokonának, aki a vég tisztességéről gondoskodni fog.

— Előadás a Lapp-földről. Ecsedi István egyetemi magántanár előadása a Lapp-földről a Polgári és Gazdakörben a pártfogadás miatt nem jan. hó 6-án, hanem jan. hó 13-án, délután 5 órakor lesz.

— A Debreceni Egyesületes Párt, szombat esti társas összejöveteléről, f. hó 5-től fogva, minden szombaton este 9 órai kezdettel, az egész farsang folyamán rendszeresen meg fognak tartani. Az estélyekre a pártkör minden tagja hivatalos, akik viszont vendégeket is hívhatnak, akiket esetről-esetre a vendégkönyvbe szíveskedjenek bejegyezni. Külön meghívók nem bocsátatnak ki. Táncezenéről a tagok gondoskodnak. A tagok folyó évre szóló igazolványokat a pártkör irodájában már átvehetik.

— Bartalis tánciskola vasárnap délelőtt 11—1 óráig tartandó diák ösztönlánca közbejött akadályok miatt elmarad.

— Elütött a vonat egy kocsit, de semmi baj sem történt. Könnyen végzetessé válható baleset történt tegnap este a Nyírhatóri vonalon, a Böszörményi út 15. szám előtti részen. Este 18 óra 20 perckor haladt arra a Nyírhatórból jövő 104. számú személyvonat. A vonat közeledését nem vette észre Novotni József kocsis, a Gazdák Sütődéje tulajdonát képező kocsin, hajtott arra. Ugyanakkor ért a kocsit a sínparra, mikor a vonat. Szerencsére a mozdonyvezető észrevette a dolgot és teljes erővel fékezett. De még így is öt méternyire toltta maga előtt a mozdony a kocsit, amely egy kicsit félrebillent, de fel nem borult. Így a kocsis sem esett le, úgyhogy sem emberéletben, sem anyagiakban nem esett kár. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítása végett, hogy a szerencsés végű balesetet kitérhet a felelősség.

— Felhívás. Felhívjuk azokat, akik a megalakuló félben levő ifjusági egyesületünknek tagjai óhajtanak lenni, hogy folyó hó 6-án este 8—9 óra között a Gausz. Otthon helyiségében, megbeszélés végett jelenjenek meg. Gausz. Otthon vezetősége.

— A halálraítéltek mind enni akarnak, de nem tudnak a nagy izgalom miatt. Szenciációs könyv lát nem sokára napvilágot Amerikában. A könyv írója egy Lewis F. Lawes, aki arról nevezetes, hogy 2 éven át volt a Sing-Sing fogház siralom cellájának őre. A könyv izgalmas írásokat fog közölni a halálraítéltek utolsó óráiról, utolsó kívánságaikról. Lawes kimutatja, hogy a halálraítéltek túlnyomó részének a kedvence ételüket rendelik meg, vagy valami olyan előkelő inycenség. — amíhez egész átnyomorgott életükben nem juthattak hozzá, amikor azonban a kívánt ételeket megkapják a halálraítéltek, rendszerint már olyan kétségbeesett és feldúlt lelkiállapotban vannak, hogy egy falatot sem tudnak enni. A tapasztalt szerző szerint a legjobb halálraítél elméje elborul a kivégzés elől való félelmében.

— Könyvkiadások: Magyarországi rendeletek tára 1928. Szekfü: Bethlen Gábor, Galsworthy: Ezüstkanál, Markovits: Szibériai garnizon, Komáromy: Régi ház. Ezen könyvek kaphatók Antalffy József könyvkereskedésében.

— Ötven esztendő a „Nyírvidék”. A Nyírvidék, Szabolcsvármegye legrégibb napilapja, félszázados fennállását ünnepli. Február hó 3-án, délelőtt 10 órakor Nyíregyházán, a Városháza dísztermében, a Magyarországi Lapkiadók Egyesületének igazgatósága díszülést tart ennek keretében üdvözlő a vármegye, a város és a különböző hatóságok az ötven esztendő „Nyírvidék”-ét.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti január hó 4-én:

Az időjárás a tegnapi jelzett irányban alakul. A déli depresszió elenyészőben van s helyét mindinkább az Északeurópa felett levő hideg levegőből álló magas légnomás foglalja el.

A hideg levegő beáramlása s ezzel a hőmérséklet csökkenése tegnap 1 óra tájban indult meg, mikor a hőmérséklet rövid idő alatt 3 C. fokot esett és hirtelen erős ködképződés indult meg.

Az éjszaka folyamán a minimum -0.4 C. fok volt; 0.1 milliméternyi csapadék is esett.

Felhős, ködös idő várható, további hőcsökkenéssel.

Hitvédelmi szakosztály első ülése a Kálvinisták Templomegyesületében

Dr. Ferenczy Gyula előadása.

Tegnap este a Kollégium dísztermében, szép számú közönség jelenlétében tartotta meg a Hitvédelmi Szakosztály ez évi első összejövetelét. — Siposs Imre lelkész bevezető imádsága után dr. Balla Bertalan szakosztályi elnök szeretettel üdvözölte a megjelenteket, mint akik az Isten országának építői, az Egyház és haza javáért. Ez a hely, ahol most is vagyunk a hitvédelem temploma. Évek sorainak eredményes munkáját láthatjuk különösen kifejezetten abban, hogy a tanyai lakók lelki gondozására nem sokára tanyai lelkészek fognak beállítani. Ennek kezdeményezője éppen a Hitvédelmi Szakosztály volt. Ezután dr. Ferenczy Gyula nyugalmozott egytanár tartotta meg előadását, „Egyház és haza” címmel. Előbb azonban a megjelenteknek, az egyháznak és hazának boldog újévet kívánt. Azután foglalkozott azzal a gondolattal, hogy a haza mostani szorongatott állapotában minden felekezethez közösen kell élesíteni az oltártüzet, ahova odaadhatják lelkük legjavát. A Rákóczi szabadságharc idején lutheránus, és katolikus, s kálvinista pap együtt élesztette a hazaszeretet tüzét. Mindenki a maga hite megtartása mellett szolgálja ezt a szent ügyet, mert a haza közös édesanyánk. Versengjünk abban egymással, hogy ez a hon minél előbb nagy legyen. Ápoljuk ennek nyelvét, fejlesszük nemzeti öntudatunkat. Az előadót nagy figyelemmel halgatták és meleg ovációban részesítették.

Végül Siposs Imre, mint a Templom egyesület titkára, röviden beszámolt a templom egyesület múlt évi működéséről, különösen a hitvédelmi eseményekre mutatott rá. A gyűlést Balla Bertalan köszönő szavakkal zárta be, majd Ferenczy Gyula mondott buzgó imát.

— Születések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Erdei Gábor földmives, fiú Gábor. — Szabó Miklós földmives, leány Róza. — Bokor József földmives, leány Margit. — Taskó József cipész, leány Magda. — Hüse Lajos földmives, fiú Ferenc. — Papp József földmives, fiú Imre. — Fésűs János kőműves, fiú János.

Rádiósok

keressék fel minden Rádió-ügyben Dalmann laboratóriumát, Bádógos ucca 3.

Gyászrovat

Szabó Béla MAV műszaki segéd-tiszt halála. Összetört szívünk mély-séges fájalmával, de Isten bölcs akaratában való megnyugvással tudatjuk, hogy a forrón szeretett jó férj, édes apa, gyermek, testvér, sógor és jó rokon: Szabó Béla, MAV műszaki segéd-tiszt, folyó hó 3-án, életének 34-ik, boldog házasságának 10-ik évében, 5 évi szenvedés után csendesen elhunyt. Drága halottunkat folyó hó 5-én délután fél 3 óra-kor fogjuk Baross utca 14. számú gyászházunktól a Kossuth utcai templomban, a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Kossuth utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végítészesség-tételére rokonainkat, barátainkat, az elhunyt pályatársait, valamint a bánatunkban részvételt osztókat fájó szívvel megüdvöztetjük. Debrecen, 1929 január 4-én. Aldás és béke drága poraira! Nyugodjék békében! Bánatos özvegye: Szabó Béláné Or-mos Eszti. Egyetlen kis fia: Béli-luska. Szülei: Mészáros János ne-jével Sotkó Erzsébettel. Testvérei: Szabó Mariska férjével és gyerme-keivel, Szabó József nejjével és gyer-mekeivel, Szabó Bözsike férjével és gyermekeivel, Szabó János. Vala-mint az összes közeli és távoli roko-nok nevében is. A temetést Gebauer Károly tem. int. rendezi.

Zong Gyula, élt 10 évet. Temetése folyó hó 6-án délután 3 órakor lesz, a Hatvan utcai temető halottsházá-tól, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Tsa-tem. váll. rendezi.

Özv. Hajnal Imréné szül. Szabó Mária, élt 59 évet. Temetése folyó hó 6-án délelőtt 11 órakor lesz, a Váradi utcai temetőháztól, a refor-mátus egyház szertartása szerint. A temetést Fehértői tem. váll. rendezi.

Özv. Papp Józsefné szül. Szakáll Juliánna, élt 61 évet. Temetése folyó hó 5-én délután 2 órakor lesz Alsó-Józsán, Szent György utca 49. számú háztól, a ref. egyház szertartása sze-rint. A temetést Fehértői tem. váll. rendezi.

Polg. Király Imre gazdálkodó, élt 72 évet. Temetése folyó hó 6-án dé-lután 3 órakor lesz, a Rakovszky u. 47. számú háznál kezdődő, az Árpád téri templomban tartandó ima után, a Kossuth utcai temetőbe. A teme-tést Fehértői tem. váll. rendezi.

x A Debreceni Kereskedők és Uta-zók Egyesülete, (Simonffy ucca 5. sz. átjáróház) értesíti t. tagjait és hozzá-tartozóikat, hogy a szokásos szombat esti összejöveteleit folyó hó 5-én, szombat este 9 órakor megkezdi. Az egyesület házi jazz-band zenekar köz-reműködésével. Vigalmi bizottság

— Csizmadia-mesterek táncestélye. A debreceni Csizmadia Árucarnok Szövetkezet, január hó 16-án, szerdán este 8 órai kezdettel a „Korona” dísz-teremben, (Csapó ucca 17. szám alatt) reggel 6 óráig tartó zártkörű tánc-estélyt rendez. Belépődíj adókkal együtt 2 pengő. Jegyek előre válthatók a rendezőség tagjainál és este a pénz-tárnál. Zenét Rácz Laci jó hírnevű ze-nekara szolgáltatja. Rendező bizott-ság: Sági István elnök, ifj. Medgyesi János alelnök, Mázló József jegyző, Mester Lajos, id. Szűcs Lajos pénztár-nokok, Nagy Albert, Molnár János el-lenőrök, ifj. Prém Ferenc terembiztos, Schaff János táncrendező, ifj. Szűcs Lajos zenerendező. Rendezők: Csősz József, Gombos Sándor, Kocka János, Lázár György, ifj. Püspök Sándor, Papp István, sz. Szabó József, Szitó Sándor, Szilágyi Márton, Zeke Dezső.

Szönyegei nem mennek tönkre, ha félnapra P 250, egész napra 4 pengőért porszívógépet kölcsönöz!

Soltész, Hatvan-u. 1. II. kapu. Telefon 12-59

Husznégyszáz óra alatt a hajdumegyei Vértess-tanyán és a szabolcsmegyei Tisza- bezde községben két embert rabolt ki egy notórius bűnöző

Vakmerő rablás feltétele után nyo-moz nagy erővel pár nap óta Szabo-les és Hajdu vármegye csendőrsége. Husznégyszáz óra leforgása alatt két embert fosztott ki egy, a rendőri bűn-krónikában jól ismert bűnöző s az első ízben már majdnem sikerült el-észni, második alkalommal pedig egy községi rendőrtől kért útbaigazítást, akinek vallomása alapján sikerült a tettesnek személyazonosságát minden kétséget kizáróan megállapítani. Az esetről tudósítunk a következőket je-lenti:

Drabik Bertalan tiszabezdedi gaz-dálkodó december 24-én Kisvárdára utazott egyes magánügyeinek elinté-zése céljából. Dolgavégzetével délután 5 óra tájban betért az Otthon vendég-őbe, ahol az egyik különszobában két fröccsöt fogyasztott el. Letelepedése után pár percre egy magát állítólag Kis Sándor, debreceni, Csapó utca 16. szám alatti sertés- és lókupecnek ne-vező egyén lépett be a különszobába, aki szintén italt rendelt, majd falato-zni kezdett. Harmadik társ is akad csakhamar egy községi rendőr szemé-lyében, akitől az állítólagos Kiss azt kérdezte, hogy mikor indul a vonat Tiszabezde-re. A rendőr azt felelte, hogy van még idő, mert ő is arrafelé utazik, minek Kis látszólag megörül-t s azt mondta, hogy hozzácsatlakozik.

Mikor elérkezett az indulás ideje, mindhárman fizettek s kimentek az állomásra. Felszálltak a vonatra, de külön-külön szakaszban helyezkedtek el. Mikor a vonat megérkezett Tisza-bezde-re, Drabik mellett termett az ál-lítólagos Kis és elpanaszolta, hogy té-vedésből rossz vonatra szállt, nem Tiszabezde-re akart utazni, mivel pe-deig senki ismerőse sincs, legyen olyan jó s adjon neki szállást. Drabik el-hitte Kis meséjét s magyaros készsége-l felajánlotta a lakását éjszakára. Beszélgetés közben a Hangya szövet-kezet elé értek, ahova betértek s a rő-videsen kötött ismeretség megpecsété-lésére 2—2 deci bort fogyasztottak.

Hazafelé tartva egy szűk síkatoron vezetett keresztül az útjuk, amelyen Drabik haladt elől. Egyszerre csak Kis hátulról megragadta Drabikot, egy ügyes fogással hátracsavarta mindkét kezét, úgy, hogy Drabik teljesen tehe-tetlen volt s benyulva Drabik zsebébe, kivette a pénztárcáját, majd erővel a földhözvágta Drabikot s a sötétségben elmenekült. A pénztárcában két darab 100 pengős, két darab 50 pengős, tí-zenhat darab 20 pengős, hét vagy nyolc darab 1 pengős volt.

— Kultúrdélután az Iparoskörben. Az Iparos Ifjuság Önképzőköré, folyó hó 6-án, vasárnap délután 4 órai kez-dettel az Ipartestület dísztermében kultúrdélutánt tart, a következő mű-sorral: 1. A szórakozás címen elő-adást tart Nagy Sándor ref. s.-lelkész. 2. Szaval Nagy Gitta úrléány. 3. Éne-kei N. Arany Irén úrhölgy. 4. Saját költeményeiből felolvas Fusch Jenő. 5. Hegedűn játszik Csajkovics Nelli úrléány. 6. Énekel Kovács Katóka úr-

Drabik nyomban közölte a csendőr-séggel az esetet s a kapott személyle-írás alapján megindult a nyomozás az állítólagos Kis személyazonosságának megállapítására és kézrekerítésére. A tettes egy 26—30 év körüli magas, vé-kony, kis fekete nyirotbajuszu barna fiatalember, aki a bűncselekmény el-követésekor kávészínű ruhát és ko-pottas télikabátot, erdész sapkát, csiz-manadrágot és csizmát viselt. A kihall-gatott községi rendőr már többet tu-dott mondani. Bár a nevét nem tudta, látásból előzetesen ismerte, mert ak-kor is találkozott vele Kisvárdán, amik-or ott az utat kövezték.

A csendőrség mindenekelőtt Kis-várdán igyekezett biztos nyomokat sze-rezni, ami meglepő sikerrel is járt.

A nyomozás a következőket álla-pította meg:

A TISZABEZDEDI MERÉNYLET
TETTESE ELŐZŐ NAP A VÉRTES-
TANYÁN FOSZTOTT KI EGY
EMBERT.

Mindenekelőtt kihallgatták Weinber-ger Zsigmond kisvárdai vendéglőst, aki elmondta, hogy december 23-án este, a vonat érkezése után egy fáradt ember érkezett vendéglőjébe, akinek bőven volt pénze s nagy mulatást esa-pott. 24-én újból megjelent a vendég-lőjében, de ekkor már más ruhában volt.

A csendőrség ezen a nyomon ha-ladva Österreicher Miksa ócskaruha-kereskedésében érdeklődött, hogy nem vásárolt-e 24-én valaki ruhát s meg-lepetéssel vették tudomásul, hogy valóban járt ott egy ember, akire a személyleírás ráillett s aki egyben el is adta régi ruháját. A ruha zsebeit kikutatták s benne egy Haláp állomá-sor, december 23-án váltott 11—15 km-re szóló III. osztályú bércejegyet találtak. Ezen a nyomon haladva si-került megállapítani azt, hogy decem-ber 23-án egy Mikucz Sándor nevű rovtomultu egyén a Vértess községhez tartozó egyik tanyán kirabolta Szabó Sándort, akitől 250 pengőt vitt el s a nyomban értesített csendőrök üldö-zőbe is vették Mikuczot, aki azonban a korán beállós sötétség leple alatt a halápi erdőben eltűnt az üldözők sze-me elől s elérve a vonatot, Debre-cenbe utazott, ahonnan még aznap este sikerült Kisvárdára utaznia.

Az állítólagos Kis Sándor tehát Mikucz Sándorral azonos, akinek a kézrekerítésére mindkét vármegye csendőrsége a legerélyesebb nyomozást indította meg.

leány. Zongorán kísér Forrai István karnagy. Elnökség.

— Halálórázások. Az állami anya-könyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálórázások jelentették be: Szabó Béla ref. 34 éves, Baross u. 14. szám. — Harsányi Irma ref. egy hónapos, Létai ucca 5. szám. — Lo-vász Józsefné ref. 52 éves, Kiszfaludi u. 14. szám. — Kerekes Erzsébet rk. 14 hónapos, Paacsirta ucca 6. szám.

Gyomor-, bél- és anyagcsere- betegségeknél

a természetes „Ferenc József” ke-serűvíz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anya-gok a vérbe kerüljenek. — Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a FERENC JÓZSEF víz kit-lőnösen filó életmódnál igen hasz-nos gyomor- és bélszabályozó szer. Kapható gyógyszerárakban, dro-gériákban és fűszerüzletekben.

Csak egy mosolyt

Az igazi Napoleon.

Egy ur megkérdi az elmeorvó-
intézetben az ápolótól:

— Ön bizonyára ápol ebben az elme-gyógyintézetben. Kik itt az érdekes betegek?

— Van itt nyolc érdekes beteg. —
Mind a nyolc azt hiszi, hogy ő Napo-
leon.

— Csak hadd veszekedjenek. —
Napoleon ugyanis én vagyok.

Ultimátum.

Az étteremben egy pincér megbot-ráncozva így szólt a pincérhez:

— Főúr, ha legközelebb megint ilyen kis adag húst adnak, akkor ma-vagyok itt utoljára.

Közbeszólás.

Egy műkedvelő előadásán a har-madik felvonás elején a nézőtérrel egy éles hang hallatszott:

— Hangosabban! Egész este egy szót sem hallottam!

Erre egy mély bariton felelt:

— Boldog asszony!

— Budapest világáros. Fővárosunk napról-napra növekvő idegen forgal-ma egy hatalmas világvárosi intéz-ményt hívott a minap életre. A bel-város szívében, a Károly körút 3. sz. palotában működő, jó hírnevű Palace Pensio ugyanis ugyanezen palota egész negyedik emeletét igénybevette, hogy óriási átalakítások után egy amerikai méretű 41 szobás, tökélete-sen modern, igazi családi otthonnal álljon az úri középosztály rendelkezé-sére. Az új Palace Pensio valóságos látványosság, gyönyörű ebédli, szalon társalgó, fröszoba, négy hall szolgálja a vendégek kényelmét, amelyet töké-letessé tesz az a körülmény, hogy a szobákban vadonatúj bútorzat, remek felszerelés, hideg-meleg folyóvíz, köz-ponti fűtés és telefon van. A pensio konyhája elsőrendű és emellett külön kell hangsúlyozni, hogy a Palace Pensio mindezt a kényelmet mérsékel-t árért nyújtja.

— Táncvizsga a Molnár táncintézet-ben. Molnár József okl. táncitanárnak a Munkás-Otthonban levő táncintéze-tében folyó hó 6-án, vasárnap este 6 órai kezdettel lesz megtartva a leg-utóbbi tánckurzus táncvizsgálója. A táncvizsgálóra az érdeklődőket ezúton hívja meg a külön képzettségű fiatal-mester. Gyakorlók részére a leckejeg-y ez alkalommal tekintettel a hat órai kezdésre, egy pengő. Az új tánctan-folyam folyó évi január hó 8-án, ked-den este 8 órakor veszi kezdetét. A tandíj tanulók részére 8 pengő, gya-korlók részére pedig 6 pengő. Be-íratkozások a tanítási órák alatt esz-közölhetők.

Semmi vagyon sem maradt
Karácsonyi nagyrépost után.

Nagyváradról jelentik: Az elhunyt dr. Karácsonyi János nagyrépost c. püspök holttestét hármas koporsóban ravatalozták fel. A kiváló főpap halála a határokon túl is részvélet keltett. Bizonyossága ennek az a sok részvétlávírat, amelyet a nagyváradai káptalan kapott. Az első részvétlávíratot Orsenigo Cesare budapesti pápai nunciusz küldte, részvétlüket fejezték ki a nagyváradai káptalan magyarországi kanonokjai, a csanádi, szatmári, gyulafehérvári püspökök és a Magyar Tudományos Akadémia is.

A temetési szertartást csütörtök reggelre tűzték ki s annak végzésére gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspököt kérték fel. Majláth püspök azonban betegsége miatt nem tudott eljönni s így a szertartást Mayer Antal nagyváradai opostoli kormányzó vezette, nagy segédlettel. A szertartást a püspöki székesegyház udvarán tartották, ezekre menő tömeg és a hatóságok vezetésének jelenlétében. A beosztás után dr. Kócsán János a magyarság nevében, dr. Markovits Manó volt főispán pedig a katolikus hívek nevében búcsúzott el a nagy halottól.

A szertartás végeztével a koporsót autóra helyezték és elvitték Békésgyulára, ahol pénteken helyezték nyugovóra Karácsonyi nagyrépost. A temetési szertartást dr. Lindenberger János apostoli helynök vezette, fényes segédlettel. Karácsonyi Sándor után semmi vagyon sem maradt. Végrendeletében értékes műveinek kiadási jogát a gyulai gimnáziumra testálta.

— Egy kommunista őrzőgő roham a bíróság előtt. Bécsi táviratózók: Az egyik bécsi kerületi bíróságon ma Fiala Ferenc bécsi kommunista a bűnügyét tárgyalta, aki Heimwehr egyik gyűlésének szétrobantása alkalmával részvételét vállalta az egyik vendégében. Amikor Pers-Susan dr. elnök megtagadta a vádlottnak szabaddisponozására irányuló kérését, Fiala ühözambatört ki s ezt kiáltotta az elnök felé: „Ti kutyák, ti gyilkosok, varjakok csak, majd eljön a szovjet kormány ideje, lámpavasra akasztalak benneteket.” Az egyik fogházor rávevte magát az őrzőgőre és a falhoz szorította, míg az elnök huszonegy éves fejelemi büntetést szabott ki rá. Erre Fiala valóságos dührohamot kapott és újból a bírakra támadt, úgyhogy az egyik őr kirántotta szaronyát és arcán megsebesítette. Fialát kórházba kellett szállítani, ahol megállapították, hogy a szúrás a balszemébe hatolt, sodálatesképen azonban a penge nem sértette meg a szemgolyót.

— Meghalt a gázmegtakarító rózsza miatt Budapestről jelentik: December hó 30-án, a Márvány ucca 46. számú ház egyik lakásában holtan találták Szemethy Terézt, Szalay-Marzsó Aladár miniszteri osztálytanácsos hávezetőnőjét. A nyomozás kiderítette, hogy a leány halálát szénmonoxid mérgezés okozta, ami úgy állott elő, hogy Szalay-Marzsó miniszteri osztálytanácsos lakásának konyhájában a gáztüzhelyre valami féle gázmegtakarító rózsát szereltek fel, ez a szerkezet megátolta a gáz tökéletes elégetését, kitermelte a szénmonoxidot, amely megátolta a leányt, aki a konyhában tartózkodott.

A „DEBRECZEN” kedvezményes vásárlásra jogosító SZELVÉNYE

Ervényes mindazon ócegnél, melyekkel orrendzve megállapodás kötöttet és melyeknek névsora vasárnapi lapszámunkban olvasható

Egymást átölelve haltak meg a szerelmesek

Szerelmi dráma a szállodában.

Nagyszombat, január 4. Megrendítő kettős öngyilkosság történt a nagyszombati Imperiál-szállóban. Porubszky István, 24 éves poprádi járásbírósi tisztviselő és Cefcsik Ilona, a poprádi sörgyár gépésznének 18 éves leánya hétfőn este 8 órakor a zsolnai gyorsvonattal Nagyszombatba érkeztek. A fiatal pár még aznap este kétágyas szobát vett ki az Imperiál-szállóban, másnap vidám kirándulást tettek és az újévet Szilveszter éjszakáján a hajnali órákig kitörő jókedvvel ünnepelték.

Újév délelőttjén a szálló személyzetének föltűnt a fiatal pár elmaradása. Hiába zörgettek az ajtón, választ nem kaptak. Ekkor feltörték az ajtót és a

dívánon átlót halántékkal, egymást átölelve már kihűlt testtel találták az ifjú párt.

Az asztalon négy búcsúlevelet találtak, amelyek közül az egyik a fiu szüleinek, a másik a leány szüleinek szólt. A búcsúlevelekben megírták, hogy közös elhatározással mentek a halálba.

— Ha életben nem lehetünk egymással, legalább a másvilágon egymáséi leszünk — írták szüleinek. A fiatal embernél négy rendkívül értékes briliánsgyűrűt találtak. A nyomozás megállapította, hogy a fiatalember előbb a leánnyal végzett, azután pedig maga ellen fordította a fegyvert.

Tegnap ismét esett a buza ára

Ilyen alacsony búzaár Magyarországon az utolsó évtizedekben nem volt.

Budapest január 4. A búza mai értékesítése az aratási árhoz viszonyítva meghaladva mázsánként a 11 pengőt. Ilyen súlyos helyzetbe került a magyar termés értékesítése és a helyzetre jellemző, hogy a gabonátözsde voltak olyan időpontok, amikor márciusi határidőre a magyar búza majdnem eladhatatlan volt. Hiába kínálták — sok esetben vidéki gazdák megbízásából — az eladók az árut: — vevő nem akadt. De azonnal szállításra is nehéz búzát eladni és megdöbbenéssel ujságotlák a tőzsdetermben, hogy az egyik megszorult eladó 600 mázsa 80 kilós elsőrendű búzát pesti paritásban 24 pengőért volt kénytelen értékesíteni.

Megriadt méhkasoz hasonlított a gabonátözsde, mindenké kétségbeesetten nézte az értékpusztlást, aminek a megállítására gondolni sem lehetett, mert oly tömegben fódult az áru a piacra. Vagy másfélmillió mázsa búza van betárolva a pesti raktárakban és várja a külföldi szállítást, ettől kelene tehermentesíteni mindenekelőtt a piacot, mert ezt a másfélmillió mázsa

búzát túlnyomórészt márciusi határidőre vásárolták. Egyes bankcégek és bankok kamatülzetet folytatnak a tőzsdén, megveszik a készbúzát és eladják márciusra, miáltal azután még jobban szaporodik a márciusi átvételre váró búza mennyisége.

Csütörtökön is lanyha volt a gabonátözsde, de 23.90 pengős árhatárnál sikerült megállítani a márciusi búza áresését, pénteken azonban 23.44 pengőig ment le, sőt az utótözsde 23.32 pengővel kínálták. Ha arra gondolunk, hogy az aratás kezdetén a márciusi búza 34.42 pengő is volt, akkor kiderül, hogy az áreszeség immár meg is haladta mázsánként a 11 pengőt.

Ilyen alacsony búzaár Magyarországon az utolsó évtizedekben soha sem volt. Ma az egész világon Budapesten a legolcsóbb a búza, a márciusi határidőre 1 pengővel alacsonyabb a esikágói jegyzésnél, pedig a magyar búza mindig 3 pengővel szokott állni a esikágói jegyzés fölött. Általános a kívánság, hogy a kormány lépjen közbe az árrömlés ellen.

— A beteg angol király és a taxisoffőr. A Daily Mail írja a következő kedves apróságot: „Egy londoni kereskedő tegnap az üzleti negyedben autótaxiba ült és a Buckingham palotához hajtatott, hogy ott elolvashassa a király állapotáról kiadott orvosi bullentint. A palota előtt nagy tömeget talált, mely angol szokás szerint szépen sorbaállt, hogy elvonulhasson a palota kapujára kifüggesztett bullentín előtt. Odaállt ő is a sor végére, a taxisoffőrnek pedig meghagyta, hogy várakozzon. Közél félóra tára, amíg a kereskedő visszakért a taxihoz, ahol nagy meglepetéssel tapasztalta, hogy a taximérő óra most is ugyanannyit mutat, mint amikor kiszállt a kocsiból. Abban a hiszemben, hogy a szerkezet elromlott, szól a soffőrnek, attól azonban a következő választ

kapta: — Tudom, hogy a taxamérő nem ugrott tovább: én állítottam le. György király épp úgy az én királyom, mint az öné és így öntől csak azt kérem, mondja el nekem is, amit a bullentínben olvasott, mert nekem is várakoznom kellett volna, hogy hírt kapjak öfensége állapotáról.

— Mauthner Alfréd balesete. Budapestről jelentik: Pénteken a kora délutáni órákban Mauthner Alfréd kormányfőtanácsos, a Mauthner Magkereskedelmi cég vezérigazgatója, a Rottenbiller uccában felakart szállani egy mozgó villamosra, de megcsuszott, visszaesett a villamos lépcsőjéről és hangos jajkiáltással terült el az útesten. A mentők megállapították, hogy Mauthner Alfréd a fején, arcán és lábán szenvedett könnyebb sérüléseket. Szanatóriumba szállították.

Otthoni kényelem. Elsőrendű francia konyha.

MEGNYILT

a legmodernebbül ujonnan berendezett

PALACE PENSIO

VII., Károly-körút 3.

Telefon: József 4 6—10 és 416—20

Telefon a szobákban. Saját fel- és lemenő lift. Allandó hideg- és melegvizes szolgáltatás.

Mérsékelt árak!

Szalom. Hallók. Társalgó. Dohányzószoba. Közös ebédlő.

— Ikkrek, akik nem egy esztendőben születtek. Manchesterből jelentik ezt a furcsa esetet: Egy munkás felesége ikreket szült, akik még sem egy esztendőben születtek. A magyarázat persze az, hogy a két apróság Szilveszter éjszakáján látta meg a világot. Az egyik, még pedig a kislány 11 óra 55 perccel tehát 1928. december hó 31-én született, a másik, a fiu 20 perccel később, tehát 1929. január hó elsején.

— A mezei nyúlak nélkül nem fedezték volna fel Amerikát. Schwarz tanár előadást tartott most Amerika felfedezéséről és egészen eredeti és új szempontokat sorakoztatott fel. Szerinte Kolumbus soha sem fedezte volna fel Amerikát, ha nem lettek volna segítségére a mezei nyúlak. Amikor Kolumbus megnősült, hozományképpen egy szigetet is kapott, amelyen a feleségével együtt gazdálkodni kezdett. De a vetéseket a mezei nyúlak mindig tönkretették. Ha a nyúlak békében hagyták volna Kolumbus vetéseit, — ez Schwarz tanár véleménye, — akkor Kolumbus a bírtok jövedelméből rendszeresen meg tudott volna élni és soha sem jutott volna eszébe, hogy elinduljon merész és korszakalkotó tengeri útjára. Amikor Kolumbus a kis szigeten a nyúlak ellen küzdött, a tenger holttesteket vetett a partra. Kolumbus megvizsgálta a holttesteket és arcukon sajtásos mongol vonásokat fedezett fel. Az volt a véleménye, hogy a tenger ezeket a holttesteket egy távoli szárazföldről sodorta a szigetre. Így támadt Kolumbusban az a gondolat, hogy felkutassa azt az ismeretlen területet, ahol ilyen idegen arivonású emberek élnek. Minthogy szigetet teljesen tönkretették a nyúlak, nem volt veszteti valója és útnak indult.

— Megismétli a Bösözörményi úti Olvasókör szilveszteri fényes műsorát. Részletesen megemlékszünk arról, hogy a Bösözörményi úti és környéki Olvasókör szilveszter estén nagyszerű estélyt tartott, amelynek műsora és a műsor szereplői olyan fényes sikereket értek el, hogy a közönség körében az az óhajlás nyilvánult meg, hogy ezt a műsort meg kell ismétetni, különösképen azért is, hogy azok a vendégek és tagok, akik valamely oknál fogva nem vehettek részt a szilveszteri előadáson, azt mégis élvezhessék. A kör vezetősége ezért elhatározta, hogy a szilveszteri előadást, illetve szilveszteri műsort, kedélyes est keretében megismétlik. Az estélyt vasárnap este, a hó 6-án, vasárnap este tartják meg, a szilveszterestivel teljesen azonos műsorral. A kör agilis vezetősége, amely mindent elkövet a tagok igényeinek kielégítésére, ezúton is kéri a tagokat, hogy a szépnek ígérkező kedélyes estén megjelenni szíveskedjenek.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szombat, január 5.

BUDAPEST, 9.15: A Temesváry-Kerpely-Polgár-tró hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés és hírek. — 12.20: Zongorahangverseny. — 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.20: Hírek, élelmiszerárak. — 4: Erdődy Mihály novellái: 1. Vilma férjhez megy. 2. Felhők. Felolvassa Kadó Árpád. — vízállásjelentés és hírek. — 5.10: A Szociális Misszió Társulat előadása: „Műszós rádióüzenetek”. (Farkas Edith S. M. alapító főnöknő.) — 5.40: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye, László Imre magyar nő- tákat énekel. — 7: Huber Ottó felol- vasása: Őt év az idegen légióban. — 7.30: Operettelőadás a Studióban, „Alexandra” operett három felvonás- ban. Irta Martos Ferenc. Zenéjét sze- rezte Szirmay Albert. — 10: Pontos időjelzés, hírek és időjárásjelentés. Utána: Magyar Imre és cigányzeneka- rának hangversenye.

Külföld.

BECS, 11: Délutáni zene. — 4: Délutáni hangverseny. — 7.30: Ignatz Friedmann zongorahangversenye. **BRESLAU, 12.20:** Déli hangverseny. — 4.30: Szórakoztató zene. — 8.40: Zenekari hangverseny. — 10.30: Tán- czene. **BRÜNN, 12.30:** Déli hangverseny. — 4.45: Kamarazene. — 7: Esti zene. — 9: Zenekari hangverseny. **KÖNIGSBERG, 4.30:** Délutáni hang- verseny. — 9: Szórakoztató zene. **LIPCSE, 4.30:** Délutáni hang- verseny. — 8: Népszerű zenekari hang- verseny. — 10.30: Táncczene. **MÜNCHEN, 12.30:** Déli hangver- seny. — 4: Délutáni hangverseny. — 6: Mandolinhangverseny. — 10.40: Táncczene.

KÖZGAZDASÁG

Terménytözsde.

A Budapesti Árutözsde mai hivata- los árfolyamai Búza tiszavidéki 77 kg-os 23.35—23.50, 78 kg-os 23.60—23.75, 79 kg-os 23.85—23.95, 80 kg-os 23.95—24.05, felsőtiszai 77 kg-os 23.20—23.35, 78 kg-os 23.45—23.60, 79 kg-os 23.65—23.75, 80 kg-os 23.75—23.85, fejmegyei, bácskai és dunán- túli 77 kg-os 22.95—23.10, 78 kg-os 23.45—23.55, 80 kg-os 23.55—23.65, pestvidéki 77 kg-os 23.00—23.15, 78 kg-os 23.25—23.40, 79 kg-os 23.50—23.60, 80 kg-os 23.60—23.70.

Rozs pestvidéki 21.30—21.50, más 21.40—21.50. Árpa I-a 25.00—25.50, közép 24.50—25.00, sörárpa felvidéki 27.00—27.50, egyéb 26.00—26.50, Kö- zép 25.50—26.00. Repce 45.50—46.50. Zab I-a 24.20—24.60, közép 23.50—23.75. Tengeri tiszai 26.40—26.60, egyéb 25.50—25.65. Korpa 18.25—18.50. Lucerna 140—150. Löhre 170—180. Arankás 140—150. valamennyi budapesti paritásban.

A Készáruüzlet mai kötése: Búza 600 q, 80 kg tiszavidéki 21.00, 1500 q 80 kg felsőtiszai 23.80, 600 q 80 kg felsőtiszai 23.70, 150 q 80 kg pest- vidéki 23.65.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza márciusra 23.56, 23.52, 23.60, 23.44, 23.52, 23.42, 23.34, 23.32, 23.46, zárlat 23.40—23.42, májusra 24.42, 24.38, 24.46, 24.36, 24.34, 24.22, 24.18, 24.32, zárlat 24.28—24.30; októberre 24.54, 24.02, 24.52, 24.56, 24.50, 24.48, 24.60, 24.54, zárlat 24.54—24.56.

Rozs márciusra 22.50, 22.52, 22.42, 22.44, 22.24, 22.30, zárlat 22.28—22.30; májusra 23.20, 23.26, 23.14, 23.22, 23.12, 23.04, 23.08, zárlat 23.06—23.08; októberre 22.64, 22.60, 22.56, 22.54, 22.60, zárlat 22.58—22.60. Tengeri májusra 28.34, 28.30, 28.28, 28.22, 28.20, 28.18, 28.16, 28.12, 28.18, zárlat 28.16—28.18; júliusra 28.26, 28.22, 28.16, 28.02, zárlat 28.00—28.02 P.

VALUTÁK.

Angol font	27.40
Belga frank	79.85
Cseh korona	17.05
Dinár	10.06
Dollár	572.65
Francia frank	22.65
Hollandi forint	230.70
Lei	3.47
Lira	30.15
Német márka	136.57
Osztrák schilling	80.90
Svájci frank	110.55

Szerkesztői üzenetek

NEM KÖZÖLHETŐ IRASOK. Vége a mesének. — Kinevezések előtt. — Zokogó parazsak. — Madár szeretnék lenni. — Kórházban.

Vh. 1638—1928. szám.

Arverési hirdetés

A debreceni kir. járásbírósnak 1928. Pk. II. 33.564 számú végzése folytán a tőke és a fizetett összeg be- tudásával, ennek megítélt kamatai és 102— pengő eddigi és a még felme- rülendő költségek behajtása végett dr. Miszti Károly ügyvéd által képviselt Debrecen sz. kir. város javára 1929. évi január hó 18. napján, délután 3 órakor Debrecenben Gázgyár-utca 8. számú házánál 1180 pengőre becsült ingók, ú. m.: koresmaberendezés, cső- nakok és felülépítmény bírói árverés- sen a legtöbbet ígérőnek, esetleg becs- áron alul is, ládatnak az 1881.LX. t.-c. 197. és 108. §-a értelmében, Deb- recen, 1928 december hó 27. napján. Tihanyi Vilmos, bír. végrehajtó.

32910—1928. I.

Arverési hirdetés

A városi Tanács közhírré teszi, hogy az 1929. évi január hó 9-én dél- előtt 10 órakor a Városháza tanács- termében az erre kiküldött bizottság által a Városháza épületében levő 17. számú üzlethelyiségek az 1929. ja- nuár hó 1-től 3 évre bérbeadására nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. A kikiáltási ár: évi 4050 pengő. Bánatpénz: a kikiáltási ár 10%-ka. Utóajánlatnak helye nincs. A részletes árverési feltételek a jog- és pénzügyi ügyosztály helyiségében (Városháza, emelet 36. sz.) a hivata- los órák alatt megtekinthetők. Debrecen, 1928 december 31-én.

A Városi Tanács.

32911—1928. I.

Arverési hirdetés

A városi Tanács közhírré teszi, hogy az 1929. évi január hó 9-én d. e. 10 órakor a Városháza tanácssterm- ben a Simonffy ucca 2. sz. bérházban levő 19. sz. üzlethelyiség bérbeadásá- ra nyilvános árverés fog tartatni. Kikiáltási ár: évi 1350 P. Bánatpénz: a kikiáltási ár 10%-ka. Utóajánlatnak helye nincs. A részletes árverési feltételek a jog- és pénzügyi ügyosztály hivatalos he- lyiségében (Városháza, emelet 36. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debrecen, 1928 december 31-én.

A Városi Tanács.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca 1., Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECENI és TISZANTÚLI HIRLAP közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágosítást a 7-88. telefonszámunk alatt kaphat.

Levelezés

Iparos
jeligének levele van a kiadóban. 1219

Abszolút
korrekt 35 éven felüli uri emberrel megismer kedne elvált asszony. „Abszolút” jeligére a kiadóba. 1226

Allást kereső nők

Tömegfőzést
vendéglőben. klinikán elvállalok. Gazdasszony nak is elmegyek. Cim: Darabos u. 41. Rujfnál. 1214

Intelligens
nő házvezetőnőnek — ajánlkozik. Magános urhoz is. Csapó u. 27. 1 ajtó. 1171

Betöltendő állás nők részére

Egy
bejáróné felvétetik. — Kossuth u. 59. 1221

Egy
gyors- és gépiró kis- asszony azonnal felvé- tetik. Értekezni Forgalmi Bank Rt. áruosztá- lya, Piac u. 7. 1204

Gyakorlott
izr. könyvelő-pénztáros nőnek átadom jó állá- somat honorariumért vagy kölcsönért. Címét „Állás” jeligére kiadó- ba kérem leadni. 1143

Egy
házaspárhoz intelligen- sebb fiatal leány, ki a varrásban is járatos, a háztartáshoz kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 1156

Fiatal,
gyermekszerező német kisasszonyt keresek négyéves kis leányom mellé a délutáni órák- ra. Jelentkezés 1 és 3 óra között Simonffy uc- ca 13. II. emelet. Dr László Béla. 1091

Betöltendő állás férfiak részére

Ügynököt
keresek, ki az építési munkákban járatos és kisebb kalkulációkat is el tud végezni. Cim a kiadóban. 1152

Béresgazdát
200 holdas homoki gaz- daság keres. Cim a ki- adóban. 1197

Jómunkás
Borbélysegéd alkalmá- zást keres. Cim a kiadó- ban. 1227

Szőlőkezelő
vincellér, kertész, mé- hész, esetleg mezőgaz- dasággal egybekötött állást keresek. hosszú bizonyítványaim tanus- kodnak 47 éves, réf. családost, józanéletű va gyok. Megkeresések Debrecen, Kölesey u. 10. sz. Nagy Sándor. 1201

Urasági
szoba-inas ajánlkozik. Klein-féle cseléd inté- zetbe. Csapó ucca 6. sz. 1186

Kifutó Hut
állandó alkalmazásra felvétetik. Weinberger, cipőgyár. Csapó ucca 58. szám. 1217

Házmesternek
gyermektelen házaspár február elsejére felvé- tetik. Werbőczy ucca 8. 1191

Ajánlat

Egy üveg
Furmint 2 P, 1 liter óbor kokadi 1 P, 1 kg kenyérliszt 30 fillér, 1 kg 0-liszt 38 fillér, 1 kg szaloncukor 2.40 P. Glück csemegeüzlet, Pé- terfia u. 76. 4-a

A legolesőbb tüzelőanyag, szagtalan kő- és salakmentes Berentei szén, mely a borsodi szének között a legjobb, házi tüzelés- re. Kapható házhöz szállítva is, Gabányi Sándor utóda cégnél, Csapó ucca 28. szám. Telefon 4—49. sz. 13-a

Hő-
s sárcipő javítást a leg- jöcsöbben és a legjobb- ban készíti Bodnár, Csa- pó ucca 68. 21-a

Órajavitások
darabja két pengőtől, jótállással, ékszerak ja- vitása, készítése. Óra- üzem. Csapó ucca 12. Cimre üzvelien. 1230

Hölgyek,
urak, festett divány- párnák és selyemképek eladásával jó kereset- hez juthatnak. Szegfü ucca 14. szám. 1222

BÖRGARNITURÁK
berzselv fotelek legol- csöbben Szabó József kárpitos, Varga utca 1. szám. 7/a

Figyelem!
A mai naptól férfi cipő talpalás 3.50, női 3 P. Fejlesztés 8 P-től prima anyagból készül. Czi- czó János, Piac u. 63. 42-a

Ha
1000 pengőből élni és gazdagodni akar, érdek- lődjék „Óriási haszon”. Cim a kiadóban. 1212

PATKÁNYT, EGERET, poloskát, svábbogarat azonnal irthat törvé- nyesen védett kiváló minőségű irtószerezet. Nagyon olcsón kapható: Stern festékküzetben, Plac u. 10. szám, Biká- l-ekében győződjön meg!

Osillárokat
gyárt, legolesőbb ár- ban elad, alakítást és új színezést vállal: Földvári, Széchenyi u. 55. szám.

Porosz-szén
szokott jó minőségben ismét kapható hazaszál- lítva, mázsánként 7 pen- gőért; hazai-szén 3.20 Rosenfeld Kálmán, Sa- étrom ucca 12. és Hun- gária építő és tüzelő- anyag telepén Salétrom ucca 3. szám. Telefon 6.74. 28-a

Ugorka
savanyu, vizes, kímér- ve és 5 literes üvegek- ben a legolesöbben be- szerezhető Lindenfeld- nél, Dégenfeldtér. Te- lefon 79. 43-a

Aranyat,
ezüstöt, briliánsat, ma- gas árban veszek. — Blattner Árpád, Csapó ucca 12. szám. 1231

Sikerült
egyik legkiválóbb pesti férfi hölgyfodrászt — Debrecenbe lekötöni. Pá- railanul szolid, olcsó árak mellett áll a hölgyközönség rendelkezésére a Carola Hölgyfodrász és Mani- cur Salonban. Iparka- mara épület. Iskolás gyermekeknek 50 fillér hajvágás. 1837

Zálogkölcsönök
folyósítunk mindenféle kereskedelmi áru és ékszerre a legelőnyö- sebb feltételek mellett Zalogház, Hunyadi u. 14. szám. 36-a

Divatost
ruhát, kabátot, Jum- pert, a legújabb mo- dell után csak Bálint Irén, (Paacsirta ucca 58. szám) készíti a leg- olcsöbben. Leányokat saját ruháikon szabni, varni tanítok, kedvez- ményes díjazással. U- hölgyek szíves megke- resését kérik. 3-a

Káposzta,
savanyított, gyalult és fejes kapható Deutsch féle üzletekben. 16a

IRÓGÉPELNI

megtanulhat, saját munkáját végezheti, írógépet kökesen kaphat. Olcsó árak. Domb u. 17. 1012

Hó- és sárcipőt

legtökéletesebben javít Drbán gummiüzem, — Piac ucca 9. a kapu alatt. 74 a

Berentei

salgótarjáni, tatai tojás brikett, szalon porosz szén és bányakösz — legolcsóbban. II. tűzifa 3.60 P. Felvágva, szállítva Grünfeldnél, Csapó u. 16. Telefon 982. 6-a

I. rendű

tűzelőanyag beszerzés úgy porosz, mint hazai szenekben, valamint aprított tűzifában Háy Károly és Fia cégnél. József kir. herceg utca 38. Iroda telefon: 276. Rak tári telefon 15 52 44 a

30 fillér

jóminőségű búza-kenyérliszt, Horváth lisztraktárban, Dégen feld-tér 1. szám. Friss tengeri liszt állandóan kapható. Fűszerárak legolcsóbban kaphatók. 1999

Hó- és sárcipőjavítások felelősség mellett készülnek. Villanverőre berendezett üzemből Szander, Deák Ferenc ucca 21. sz. 21-a

Máthé Endre

szerezőmester készíti központi légfűtést, vízvezeték, csatornázást, fűrdőberendezést és minden e szakmába vágó javításokat. Iroda és műhely Csapó ucca 24. sz. az udvarban. Telefon 3-21. 350

Soffőr-

vizsgára szakszerűen, műhelygépkorlattal csak Kiss gépműhely 18 év óta fennálló sofőriskolája készít elő. Ha hivatalos soffőr akar lenni, csakis műhelygépkorlattal tanuljon. Erzsébet ucca 20. Telefon 9 01. 33-a

Angol, francia, német anyanyelvű diplomás tanítók tanítanak a dr. Fejes Nyelviskolában. József kir. herceg u. 12. szám. 1030

Alkalmi

ajándéknak legszebb, legolcsóbb: „Anny” kalap. Öt pengőtől pazar választékban. Alakítás 3 pengőért. Gyűződjön meg Csapó u. 47. sz. alatt. 50a

Már

most szerezzé be női kalapszükségletet. Alakításokat gyorsan eszközöl — „Bubi” kalapszalonn. — Csapó ucca 65. sz. 25a

Burgonya

rózsa és hópehely mázsás tételben, házhoz szállítva, termelőnél, Piac ucca 61. Telefon 4-88. szám. 1178

Heneserek,

diványok, matracok legolcsóbban kaphatók, javításokat elvállal — Batthyány ucca 7. Novák György kárpitos. Tanuló felvétetik. 38a

Egy

liter uradalmi bor 70 fillér. Petőfi-tér 3. sz. 1147

Házi koszt

kötő 80 fillértől 1.40 fillérig. Bentékezésre és kihordásra kapható. Kut ucca hatvankettő. 1-a

Barna kenyér

kg 28 fillér a Tóth sülődében, Mester u. 16. szám alatt. 1165

Burgonya

étkezési 9 fillértől minden mennyiségben kapható, házhoz szállítva. Rákóczi ucca 5. Karsay nénel. 1172

Diák

teljes ellátást kaphat uricsaládnál, Hatvan u. 70. emelet. 1179

Kereslet

Közreműködés! társ kerestetik, betegség miatt, a legjobb helyen, fő uccai üzlethez. Bővebbet Piac u. 29. szám. Schwartznál. 33-a

Használt,

de jókarban levő harmóniumot keresek megételre. Arájanlatokat és címet a „Debreczen” kiadóhivatalába „Harmónium” jellegre kérek.

Halmérsi

ergerdellyemmel üzlethelyiséget keresek. — Papp Elekne, Csapó ucca 34. 1215

Huszezer pengő

keresek tiszteres tehermentes ingatlan fedezettel pár évre. Cim a kiadóban. 1192

Lakás kereslet

Clubhelyiséget 4-5 szobával keres — előkelő egyesület területén. Irásos ajánlatot lefrással kiadóhivatalunkba kér — „Clubhelyiség” jellegre. 32a

Simonyi-uton

vagy köruton szobát keresek butorozva, esetleg üresen, állandó lakásnak. Címeket Nagverdó, Anatómi-biológiai intézetbe kérek. 1141

Kiadó lakás

Egy

udvari szoba, előszobával, különbejárattal kiadó, Simonffy ucca 39. szám. xx

Kiadó

többszobás 2 és 1 szobás, melléképítéssel lakás, Hadházi ucca 27. szám, Péterfia ucca végén. 1181

Nagyállomásnál

kettőszobás, egyszobás új lakások kiadók. — Werbőczy ucca 8. 1190

Egy

szoba, konyha, fűszermara azonnal kiadó, Böszörményi-ut 12. sz. 1189

Butorozott szoba

Uccai modern

butorozott különbejárattal szoba kiadó, Simonffy ucca 39. xx

Butorozott

szoba azonnal kiadó. Csapó u. 45. keresztépület. 1213

Különbejárattal

butorozott szoba 15-re kiadó vagy azonnal is. Veres u. 30. 1224

Központon

butorozott szoba kiadó. Burgondia u. 11. szám.

Uccai

butorozott tágas, világos szoba kiadó. Mester ucca 31. 1153

Butorozott

szoba kiadó. Bercsényi ucca 37. 1162

Különbejárattal

szoba villannyal, butorozott vagy anélkül 15-ért 20 P-ért kiadó. Központtól 12 perc. Vénkert, Domokos Lajos u. 6. szám. s.

Üzlet, műhely, raktár

Kiadó

azonnal Csapó ucca 10. szám alatt egy nagy üzlethelyiség. Értekezni az udvarban jobbra.

Eladó

főhelyen bevezetett nagyon szép luxus üzlet. Cim a kiadóban. 1140

Egy

üzlethelyiség bármely célra kiadó. Külsővásár tér 1. sz. 1090

Kiadó

egy üzlethelyiség azonnal is. Baross ucca 11. szám. 795

Üzleti

célra alkalmas helyiség és butorozott szoba kiadó. Homok u. 72. sz. 1157

Eladó ingóság

Szürke

férfi ruhá alacsony tervet, 39-es férfi cipők eladók. Péterfia u. 16. földszint. xx

Eladó

börgarnitúra, hencserek, matracok, javításokat vállalok. Miklós u. 31. Mandel kárpitos. 3a

Eladó

plüss diványok, Thonet garnitúr, többféle kárpitos árak. Simonffy ucca 4. Précz kárpitos. 2a

Rézmossó

fehér márvánnyal új, Wertheim kassza, nagy sparhert viztartós eladó. Nap ucca 23. sz. 1154

Hajtókocsi

gumikerekű, két lipicai lóval, szerszámokkal és szánska eladó. Nap ucca 23. 1155

Gázkalypa

eladó. Megtekinthető Béh Ferenc könyvkereskedésében, Piac ucca 7.

Egy

öltöny eladó. Eötvös ucca 66. házmeester. — 1202

Jókarban

lévő festett butórok eladók. Honvéd ucca 91. 1198

Tcherautó

6 tonnás, pótkocsival teljesen üzemképes eladó. Langer műhely. 1211

Elsőrendű

házikoszt, kihordásra is kapható. Hatvan u. 70. emelet. 1180

Úvegezett

zárt hintó és szán jutányos áron eladó. Debreceni Működgyár, Fűrdő ucca 2. 1-a

Eladó ház

Eladó

Tócsokert, Nemes ucca 8b. számú ház, adómentes melléképületek, istállóval. 1205

Eladó

hatszobás családi ház azonnal beköltözhető. Károly Ferenc József-ut 9. sz. Ügynök kizárva. 1187

Eladó

ujjonnan épült adómentes ház 3 szoba, konyha, fürdőszoba. Hortobágy u. 34. 1207

Eladó

Jánossy ucca 31. számú ház szőlővel. Felvilágítás ugyanott. 1089

Most

olcsón megvehető a Vendég ucca 45. számú ház. Eladás sürgős. 1114

Miklós uccán

ötszobás családiház, minden modern kényvellemmel, nagy kerttel, eladó. Felvilágosítást ad dr. Sebestyén ügyvéd, Piac ucca 49. 41-a

Eladó föld

Eladó

bent a belvárosban Temető u. 14. szám alatt 300 négyszögöl házhely Cegléd u. 9. sz. 1009

Eladó állatok

Egy

prima sertésnek a fele eladó. Igyó ucca 6. sz. 1161

Eladó

egy 130 kg fiatal zsirsertés. Rákóczi ucca 55. 1142

Eladó

egy kövér zsirsertés, — elsőrendű. Sámsoni-ut 3 Kozma. 1203

Három

darab prima mangalica fiatal zsirsertés eladó. 160 kg-os. Erőss Lajos ucca 14. 1193

Eladó

kihastva 250 kilós fiatal hizó vagy élőszuliban. Homok ucca 89. délután 2-től. 1194

Egy

zsirsertés eladó. Sámson ucca 8. szám. Árpádtér. 1210

Egy

Szentbarnáthegyi kutya eladó. Nyil ucca 62. szám. 1195

Hat darab

egy éves hizott sertés eladó, Erzsébet ucca 40. szám. 1216

Apróhirdetést

feladóknak

JANUÁR HONAPBAN

50 órát és 100 darab színházjegyet osztunk ki.

A mai napon apróhirdetés feladása alkalmából jutalmat kaptak a következők:

Órákat kaptak:

Zseborát:

1202. számú apróhirdetésre Páll Róza, Ötvös ucca 66.
1211. sz. apróhirdetésre: Kurtás József, Eötvös ucca 116.

Színházjegyeket kaptak:

1215 1225 1228 1230

számu apróhirdetés feladói.

Jutalom osztás minden nap!

Egy

szoba, előszoba József kir. herceg u. 10. sz. alatt február 1-re kiadó. — Értekezhetni Arany János u. 4. sz. a. az emeleti ügyvédi irodában. 1146

Két

nagy szoba, előszobával butorozva, vagy butorozott kiadó. Irodának is alkalmas. Némethné, Csapó ucca 26. 1133

15-ére

szoba, konyha kiadó. Értekezni Piac u. 10. Goldberger. 1200

Komlóssy ut 34.

számu villa kiadó. Értekezni Arany János u. 48. 1225

Csinosan

butorozott szoba, modern épületben kiadó, jutányos áron. Arany János ucca 56. (Sz).

Különbejárattal

szoba előszobával butorozva kiadó. Hatvan ucca 16. sz. 1058

Elegánsan

butorozott különbejárattal szoba azonnal kiadó. Piac u. 59. II. 1093

Egy

butorozott szoba kiadó. Hadházi ucca 19. 1223

Különbejárattal

parkettes uccai szoba fürdőszobahasználattal egy esetleg két ur részére kiadó. Simonffy ucca 38. 1188